

Årsredovisning 2023

Underlag till beslut med diarienummer:
KS 2024-00010

Herrljunga
kommun

Innehåll

Innehållsförteckning

Inledning	3
Kommunstyrelsens ordförande	3
Förvaltningsberättelse	5
Översikt över verksamhetens utveckling	5
Den kommunala koncernen	1
Den kommunala koncernen	3
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	4
Händelser av väsentlig betydelse	9
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	10
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	11
Måluppföljning	11
Balanskravsresultat	32
Väsentliga personalförhållanden	33
Förväntad utveckling	36
Ekonomisk redovisning	37
Resultaträkning	37
Balansräkning	38
Kassaflödesanalys	40
Nyckeltal	41
Noter	42
Driftredovisning	55
Övrigt	60
Begreppsförklaringar	60
Revisionsberättelse	62

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande

Nu summerar vi 2023 ur ett Herrljunga-perspektiv.

2023 var inte bara det första året i mandatperioden, det var också första året med Herrljungas nya majoritetsstyre. Det kan väl konstateras att utgångsläget hade kunnat vara gynnsammare. Skenande inflation, stigande räntor, ett krig i vår omedelbara närhet, och en till delar utslagen världshandel.

Man kan lätt konstatera att vår personal på alla nivåer, har gjort ett fantastiskt arbete. Att vi fått behålla stora delar av kommunens ledningsfunktioner har givetvis haft stor betydelse. Socialtjänst, skolan och alla servicefunktioner har kunnat jobba på i konstellationer man känner igen och vill samarbeta med.

Enhetscheferna har tillsammans med sin personal gjort ett fantastiskt arbete med de omställningar i arbetssätt det i flera fall har handlat om. Vi fick under året ett byte på den ledande tjänstepersonen i kommunen. Ior Berglund slutade för en tjänst i VG-regionen och Katja Saari lämnade Trollhättans kommunledning för att bli vår nya kommundirektör. Inte en lätt match att kliva in i, men som gett stor utveckling inom flera områden. Vi ska behålla det vi är starka på och där något fattats ska vi stärka upp.

Under året har trots detta flera stora beslut och processer slutförts, eller startats.

Altorpskolan, kommunens enda högstadieskola, kommer nu till slut få sin efterlängtade renovering. En skola som motsvarar nutidens krav och med de samarbeten och digitala förutsättningar som detta kräver. Väldigt glädjande för alla. Hagens äldreboende, vårt demenscentrum, kunde under året invigas och ta emot sina första boende. Ett helt fantastiskt tillskott som var både efterlängtad och behövligt. Nya delen är helt färdig och inflyttad, nu återstår endast ombyggnad av en del av "gamla" Hagen. Flera detaljplaner som medger tätortsnära boende har arbetats med under året, både i centrala Herrljunga och i Mörlandaområdet som är en del av Annelund. Att kunna skapa förutsättningar för inflyttning är givetvis väldigt viktigt. Att vi kunnat göra det medan byggmarknaden gått lite i stå var väldigt bra ur ett personalperspektiv.

Vår nya avdelning Internservice, har landat väldigt väl. Här ser vi att vi bibehåller vår höga standard på såväl kostverksamheten som lokalvården. När vi jämför med andra kommuner ser vi vilken god verksamhet vi har, många kommuner kommer också på studiebesök till oss vilket är glädjande.

Vi är många som har ett tack att rikta till våra olika verksamheter. Då har jag ändå inte nämnt vår hemtjänst ännu. Hemtjänsten har under många år arbetat med en otydlig och ibland hindrande organisation, där möjligheterna till egen utveckling varit begränsad. Under året har man jobbat med sin organisation och sitt arbetssätt och gemensamt kunnat jobba bort ett tidigare stort underskott, med bibehållen kvalitet för våra brukare. En stor eloge till vår personal inom äldreomsorgen. När vi ändå är inne på området eloger, måste vi också uppmärksamma de inblandade som gjorde Herrljungafestivalen till en så stor succé. Att vädret inte riktigt var med oss kunde ju ingen påverka, men vilken härlig dag och kväll.

Politikens uppdrag i allt det här är att peka på riktningar, riktningar för kommunens utveckling. Här har vi i budgeten beslutat om bl.a. en permanentning av pengar till feriearbete för våra ungdomar. Tidigare har detta alltid varit föremål för årliga omprövningar.

Vi kommer att fortsätta med finansiering av seniorkorten, där vi har sänkt åldern till 70 år.

Vi kunde under året inviga vårt idrottsbibliotek "Fritidsbanken". Den satsningen blev under året en stor succé, inte minst när man kunde flytta ut delar av verksamheten närmre de tänkta användarna. Riktigt roligt och viktigt för många. Jag vill mena att den nya majoriteten med sossar, centerpartister, vänsterpartister och liberaler under sitt första år pekat på många nya möjligheter, och en i en del fall ny attityd.

Vi vill vara synligare och finnas med i fler processer utanför vår kommun. Vi har hittat nya möjligheter till samverkan, både med våra grannar och med aktörer längre bort. Nya dialoger med det privata näringslivets organisationer och med offentliga organisationer ger oss en tydligare bild på kartan. Här kan vi särskilt peka på MSB, VG-regionen, Länsstyrelsen, Trafikverket, Försvaret och Sjuhärads kommunalförbund.

Det räcker inte med endast bostäder vi måste också skapa och stärka vår profil som den naturnära och trygga kommunen. Att vi i alla sammanhang har lyft "Livet mellan husen" är en bidragande aspekt i vår utveckling. Tillsammans ska vi fortsätta att jobba för att vi ska vara inkluderande, utvecklande och hållbara.

Inledning/Kommunstyrelsens ordförande

TACK till alla er som hjälpt till att göra Herrljunga lite bättre varje dag.
Mats Palm (S)
Kommunstyrelsens ordförande.

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Herrljunga kommunkoncern har under de senaste fem åren haft en positiv finansiell utveckling. För verksamhetsåret 2023 redovisade den kommunala koncernen ett resultat på 23,1 mnkr. Herrljunga kommun står för 45 procent av koncernens totala omsättning, efter koncernelimineringar.

Koncernen Herrljunga Kommun	2019	2020	2021	2022	2023
Verksamhetens intäkter, mnkr	259	264	286	315	339
Verksamhetens kostnader, mnkr	783	801	774	824	896
Skatteintäkter och stadsbidrag, mnkr	547	572	594	626	656
Årets resultat	18	32	43	55	23
Soliditet, procent	20	21	22	23	25
Långfristiga skulder, mnkr	405	445	492	598	608
Antal årsarbetare månadsavlönade	842	878	893	905	880
Herrljunga Kommun	2019	2020	2021	2022	2023
Antal invånare	9 464	9 444	9 501	9 517	9 441
- varav 0--6 år	707	669	684	686	644
- varav 7--17 år	1 172	1 178	1 191	1 215	1 218
- varav 18--64 år	5 157	5 264	5 253	5 217	5 194
- varav 65-- år	2 428	2 333	2 373	2 399	2 385
Kommunalskatt, kr	21,94	21,94	21,94	21,94	21,94
Landstingskatt, kr	11,48	11,48	11,48	11,48	11,48
Årets resultat efter finansiella poster, mnkr	11	24	28	46	20
Skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	547	572	594	626	656
Verksamhetens nettokostn tkr/invånare	57	58	60	61	64
Soliditet, procent	41	40	41	45	47
Självfinansieringsgrad av invest, procent	72	62	101	62	113
Resultat/skatteintäkter + generella bidrag, procent	2	4	5	7	3
Antal månadsanställda, enl AB tillsvidare+visstid	855	865	874	879	850
Antal årsarbetare månadsavlönade	784	818	830	841	816

Tabell Sammandrag av verksamhetens utveckling 2019-2023

Den kommunala koncernen

Herrljunga kommuns organisation

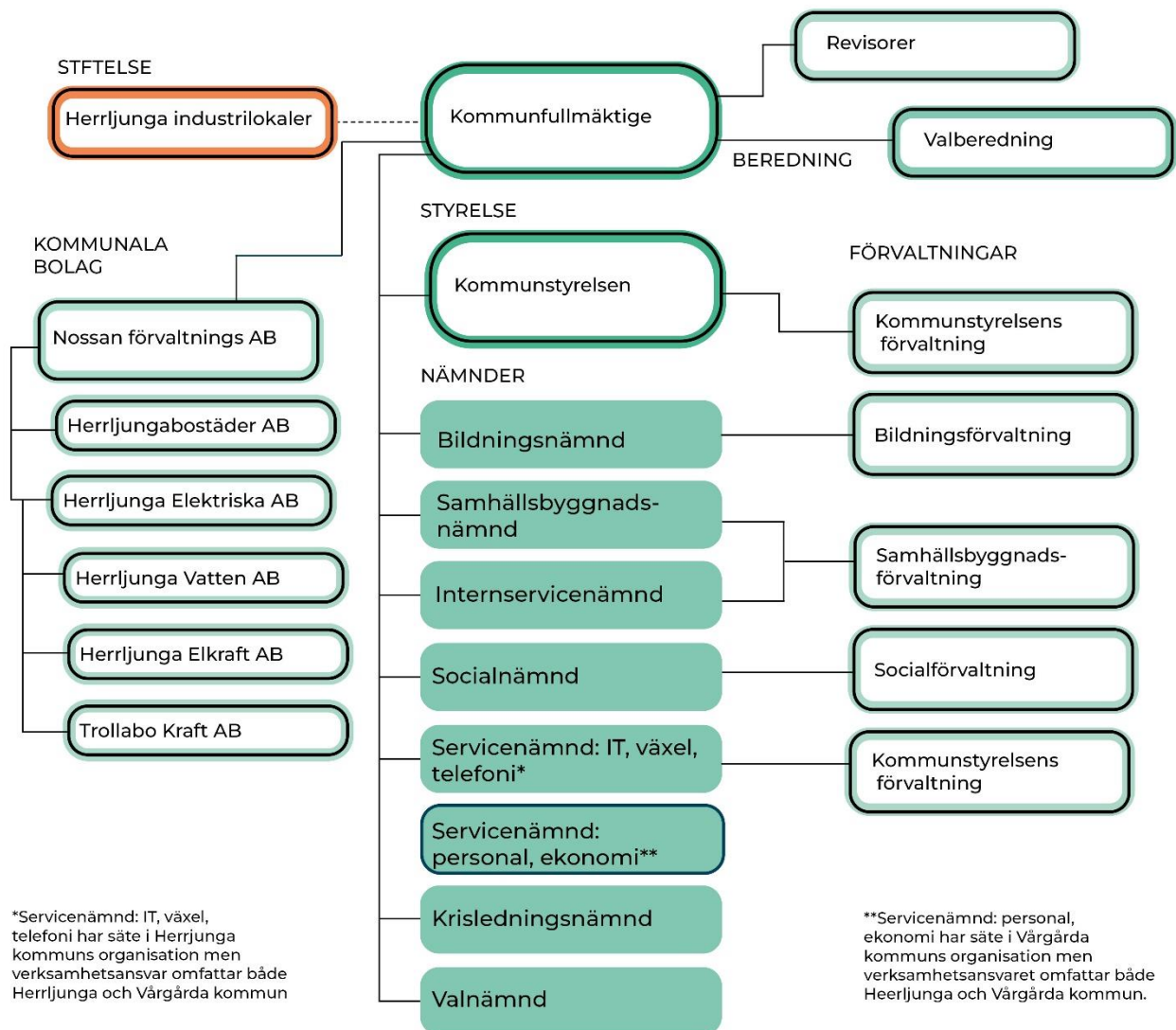

Bild 1 Herrljunga kommuns organisation

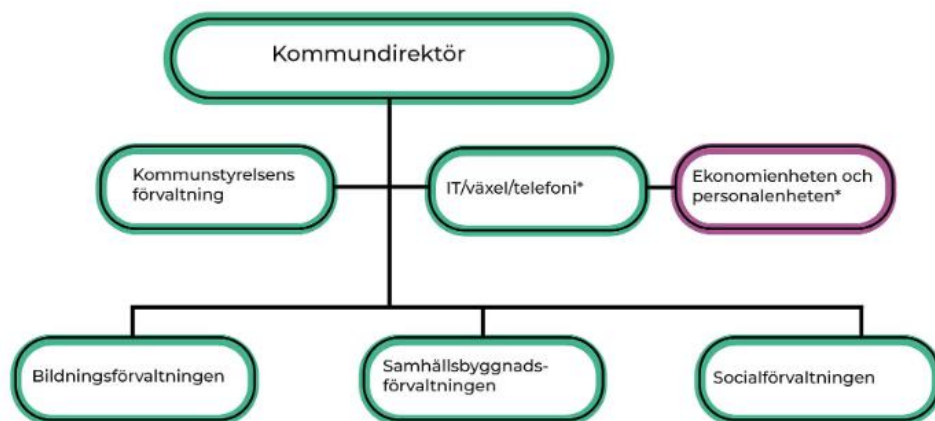
Politisk organisation Herrljunga kommun

Kommunens högsta beslutande organ är kommunfullmäktige med 31 ledamöter. Kommunens revisorer är tillsatta av och rapporterar direkt till fullmäktige. Fullmäktige utser kommunstyrelsen och dessutom fem facknämnder vilka alla utom val- och krisledningsnämnden har underställda förvaltningar till sitt förfogande. Nämnderna, inklusive kommunstyrelsen, sammanträder cirka tio gånger per år. Förvaltningscheferna är tillsatta av kommunstyrelsen och är underställda kommunchefen. Bland nämnderna har kommunstyrelsen en särställning genom att styrelsen ska övervaka nämndernas utveckling samt ta nödvändiga initiativ om nämnderna inte bedriver verksamhet enligt fullmäktiges riktlinjer.

Kommunfullmäktigevalet 2022		Mandat
Arbetarepartiet Socialdemokraterna		7
Centerpartiet		6
Moderaterna		6
Sverigedemokraterna		6
Kristdemokraterna		3
Vänsterpartiet		2
Liberalerna		1

Tabell Kommunfullmäktigevalet 2022, mandat

De kommunala förvaltningarna styrs av förvaltningschefer som i sin tur ansvarar för olika verksamheter, avdelningar och enheter. I Herrljunga består de fyra facknämnderna av bildning, internservice, samhällsbyggnad samt socialförvaltning. Kommunstyrelsens förvaltning består av funktionerna kultur och fritid, räddningstjänst, folkhälsa, översiktlig planering, säkerhet och beredskap samt central administration och kommunikation.

* IT/växel/telefoni delas med Vårgårda kommun med Herrljunga kommun som ägare.

* Ekonomienheten och Personalenheten delas med Vårgårda kommun med Vårgårda kommun som ägare.

Bild organisationsbild av Herrljunga kommuns kommunala förvaltning

Den kommunala koncernen

Förutom Herrljunga kommun består den kommunala koncernen av Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler och Nossan Förvaltningsaktiebolag med dess dotterbolag Herrljungabostäder AB och koncernen Herrljunga Elektriska AB.

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler ägs till 100 procent av Herrljunga Kommun. Stiftelsen förvaltar 23 fastigheter till ett sammanlagt bokfört värde av 175 mnkr och dess syfte med verksamheten är att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler till kommunens näringsliv. Fastigheter som ägs av stiftelsen hyrs ut, leasas eller säljs beroende på kundens intresse.

Nossan Förvaltningsaktiebolag

Nossan Förvaltningsaktiebolag är ett holdingbolag vars syfte är att äga och förvalta de kommunala bolagen Herrljungabostäder AB, och Herrljunga Elektriska AB med dotterbolag. Eftersom Nossan förvaltningsaktiebolag är ett holdingbolag finns inga anställda i bolaget utan bolaget köper via avtal resurser av Herrljunga Kommun. Nossans Förvaltningsaktiebolag ska samordna och kontrollera att Herrljunga kommuns koncernbolag förvaltas enligt ägardirektiv och kommunala mål, samt att skapa möjligheter för koncernen att växa och utvecklas.

Herrljungabostäder AB

Herrljungabostäder AB ägs till 100 procent av Nossan Förvaltningsaktiebolag. Syftet med verksamheten är att erbjuda ett kundanpassat och varierat utbud av lägenheter. Lägenheterna ska passa alla och bolaget strävar efter att kunden ska känna trygghet och trivsel i bostaden och området.

Herrljungabostäder AB ska erbjuda hyresgäster i Herrljunga kommun ett brett urval av attraktiva bostäder med olika typer av upplåtelseform. Med en hög service, genomgripande miljöfokus och ett omsorgsfullt underhåll ska Herrljungabostäder AB vara förstahandsvalet för ett tryggt och långsiktigt boende.

Koncernen Herrljunga Elektriska AB

Herrljunga Elektriska AB består av moderbolaget Herrljunga Elektriska och dess dotterbolag Herrljunga Vatten AB, Herrljunga Elkraft AB (bolaget är vilande) och Trollabo Kraft AB (ägs till 50 procent och kommer inte att redovisas i kommunens årsredovisning).

Herrljunga Elektriska

Herrljunga Elektriska AB:s verksamhetsområde består av fyra affärsområden: Elnät, EL-/energiteknik, Fjärrvärme och Stadsnät, samt övrig verksamhet inom fastighetsförvaltning och tjänster. Bolaget har till syfte att producera och distribuera el- och värmeenergi, tillhandahålla el- och energitekniska

tjänster inklusive elinstallation, tillhandahålla stadsnätstjänster, äga och förvalta såväl lös som fast egendom. Bolaget ska främja kommunens tillväxt och utveckling genom drift och förvaltning av nämnda verksamheter. Bolagets ekonomiska mål ska vara att uppnå en avkastning på eget kapital som uppgår till 8 procent samt en soliditet på minst 35 procent. Bolaget bedriver anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Anmälningsplikten avser produktionsanläggningar för fjärrvärme i Mörlanda Panncentral och Kartholmens Panncentral, samt värmeproduktion på Gäsenegården.

Herrljunga Vatten AB

Herrljunga Vatten AB ansvarar över vatten och avloppsverksamheten i Herrljunga kommun. I detta ansvar ligger produktion och distribution av dricksvatten, avledning och rening av avloppsvatten samt drift, underhåll och förnyelse av VA-anläggningarna inom fastställda verksamhetsområden. Verksamheten ska efterleva

Förvaltningsberättelse/

krav och villkor som ställs enligt LAV (Lagen om allmänna vattentjänster), Miljöbalken och tillstånd meddelade enligt Miljöbalken och Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Herrljunga kommuns skatteunderlag har utvecklats positivt under året. Högre lönesummor och fler arbetade timmar har bidragit till högre skatteintäkter och intäkter från generella statsbidrag och utjämningsystem.

Nämndernas budgetföljsamhet är avgörande för goda resultat på längre sikt. Nämndernas nettokostnader uppnår en positiv budgetavvikelse på 4,2 mnkr.

Den demografiska utvecklingen kommer att ge stora utmaningar och långsiktiga effekter på ekonomi och bemanning framöver. Kommunen har relativt höga investeringsutgifter under året vilket bland annat beror på byggnation av Hagens demenscentrum. Projektet finansieras till stor del genom återbetalning av lån från Nossan Förvaltnings AB.

Befolkningsutveckling

Herrljunga kommun är för sin framtida utveckling beroende av att det sker en tillväxt av befolkningen. Kommunen har ett attraktivt näringsliv och goda kommunikationsmöjligheter vilket gör att många pendlar till Herrljunga kommun från andra kommuner. För att stimulera till ökad inflyttning är det viktigt att kommunen skapar attraktiva boendemiljöer både i tätorterna Herrljunga, Annelund och Ljung, men även på landsbygden.

Under den senaste tioårsperioden har kommunen haft en positiv befolkningstillväxt där antalet invånare ökat med totalt 167 personer (2013–2023). Befolkningen i Herrljunga uppgick den 31 december 2023 till 9 441 personer. Det är en minskning av invånarantalet med 76 personer jämfört med 2022. Orsaken till den minskade befolkningen var att 36 personer fler flyttade från kommunen jämfört med inflyttade. Under året flyttade 511 personer till Herrljunga, vilket var färre än 2022. Födelsenettet var negativt med 40 personer.

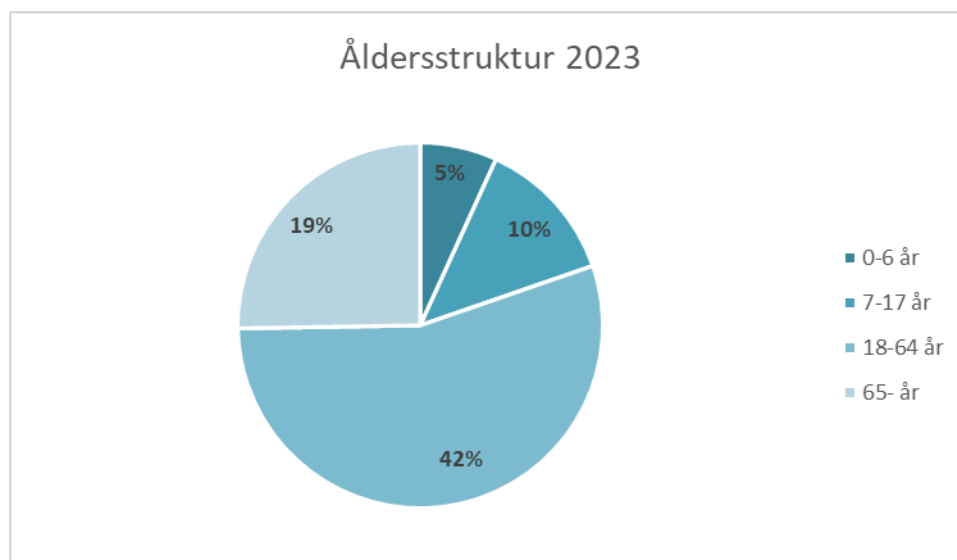

Diagram: Ålderstruktur på Herrljunga kommuns invånare 2023

Arbetsmarknad

Herrljunga kommun hade 2023-12-31 totalt 110 personer som var öppet arbetslösa. Det innebär en ökning av öppet arbetslösa med 23 personer jämfört med året innan. Den öppna arbetslösheten motsvarar 2,4 (1,9) procent av den registerbaserade arbetskraften. Herrljunga har haft en betydligt lägre andel öppet arbetslösa än riket och länet under 2023. För riket låg arbetslösheten på 3,4 procent av registrerad arbetskraft och för Västra Götaland på 2,9 procent. Personer i program med aktivitetsstöd uppgick 2023-12-31 till 76 (96) personer.

Bostadsmarknad

Då kommunen har ett attraktivt näringsliv och bra kommunikationsmöjligheter så pendlar många idag till Herrljunga från andra kommuner. Ett större utbud av bra boendeformer skulle kunna innebära en ökad inflyttning från denna grupp. Boendet och livsmiljön får en allt större betydelse i människors liv. Det är inte längre tillgången till arbete som primärt styr var vi väljer att bosätta oss. Goda och varierande boendemiljöer har blivit en mycket viktig konkurrensfördel för kommunerna i hela landet.

Förutsättningarna för att bygga enbostadshus och flerbostadshus finns i kommunen genom att ett flertal områden blivit planlagda de senaste åren.

Arbetet fortsätter med detaljplanering och exploateringsarbete av fler områden för att säkerställa fortsatt bra planberedskap för bostadsbyggnation i kommunen. Bland annat pågår arbetet på kvarteret Lyckan med planerad inflyttning under 2024.

Näringsliv

För att stärka näringslivsutvecklingen samarbetar kommunen med FOKUS Herrljunga, ett bolag som är helägt av Föreningen Företagarna i Herrljunga. Kommunstyrelsens ordförande och kommundirektör sitter i företagets styrelse. FOKUS Herrljunga har till syfte att förbättra och stärka näringslivsklimatet i Herrljunga kommun men också att stödja och utveckla nyföretagandet i kommunen.

Näringslivet är en viktig faktor för kommunens förmåga att växa, attrahera nya medborgare och är en grund för välfärd och service inom kommunen. I år rankades Herrljunga som nr 8 på Svenskt Näringsliv ranking, bästa näringslivskommun i riket och placerades dessutom väldigt högt i SCB:s NKI-mätning Insikt. Tillsammans med Föreningen Företagarna Herrljunga fortsätter arbetet med att utveckla servicen till existerande företagare, samt stötta nya företagare att etablera sig i Herrljungabygden. Under våren tillsattes en ny näringslivsutvecklare vilket redan har gett positiva effekter på det strategiska arbetet.

På delregional nivå har frågan om framtida energiförsörjning fått stort fokus. Frågan är avgörande för att civilsamhälle och näringsliv ska kunna utvecklas i en positiv riktning, inte minst i Herrljunga där utvecklingsmöjligheterna med nuvarande stam- och regionledningsnät är begränsade på längre sikt.

Finansiell analys

I Herrljunga kommunkoncern finns de fem låntagarna Herrljungabostäder AB, Herrljunga Vatten AB, Nossan Förvaltningsaktiebolag, Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler och Herrljunga kommun. Den totala låneskulden för 2023 uppgår till 566,6 miljoner kronor. Störst låntagare är Stiftelsen Herrljunga industrilokaler med en andel på 29 procent motsvarande 163,3 mnkr.

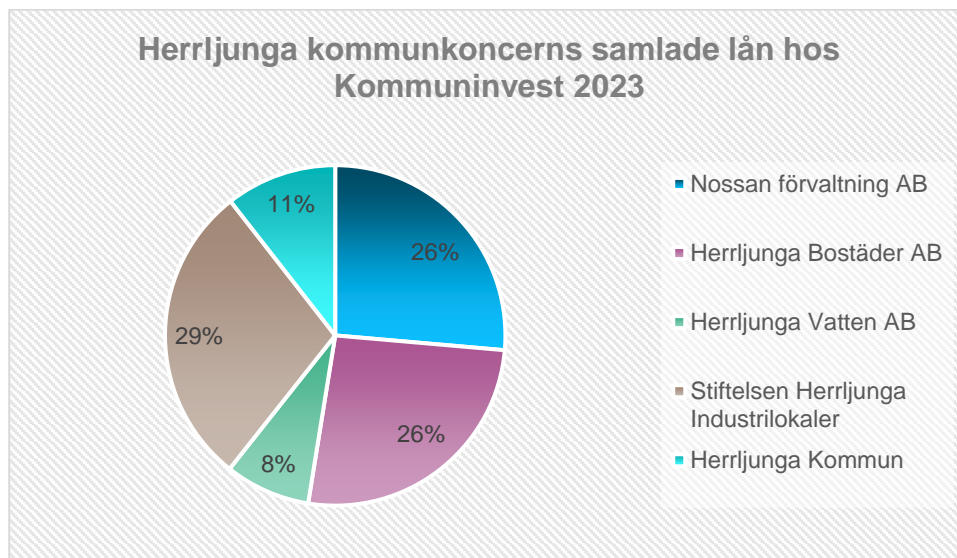

Diagram: Herrljunga kommunkoncerns samlade lån hos Kommuninvest

Under innevarande år är andel fast ränta i skuldportföljen 61,62 procent. Den genomsnittliga kapitalbindningen är 2,10 år och den genomsnittliga räntebindningen är 1,75 år. Av den totala låneskulden har 39,33 procent en kapitalbindning på ett år eller kortare och 53,65 procent har en räntebindning på 1 år eller kortare. Den totala räntekostnaden år 2023 uppgår till 13,8 (4,4) miljoner kronor. Risken med hög lånegrad är när räntorna stiger, det innebär ökade kostnader för koncernen.

En tioårig ränteprognoz visar på 60,4 miljoner kronor i räntekostnader på befintlig skuldportfölj för koncernen. Likviditeten speglar koncernens kortfristiga betalningsberedskap. De löpande utgifterna måste kunna betalas med antingen de månatliga skattebetalningarna, avgifter och ersättningar eller andra omsättningsbara tillgångar. Med högre investeringsgrad ökar behovet av utökad lånegrad. Koncernens likviditet försämrades under år 2023 från 84 mnkr år 2022 till 65 mnkr år 2023.

Borgensåtaganden är förknippade med risk och därför är det viktigt att en riskanalys genomförs vid varje enskild förfrågan om borgensförbindelse. När borgensåtagande ska beaktas är det lika viktigt att analysera innehållet i åtagandet som storleken. Den största risken uppstår i de borgensåtaganden som inte har några väsentliga tillgångar att realisera vid betalningssvårigheter, vanligtvis föreningar. Detta har Herrljunga kommun beskrivit i en upprättad policy för borgensförbindelser. Herrljunga kommuns borgensåtaganden uppgick vid årsskiftet 2023 till 507,3 miljoner kronor, vilket var en minskning med 5,4 miljoner kronor jämfört med 2022.

Hållbarhet

Herrljunga kommun har antagit nio klimatlöften inom det regionala samarbetet Klimat 2030 vilka implementerats och genomförts på ett flertal förvaltningar. Den koldioxidbudget som tagits fram av kommunstyrelsen har under våren antagits. Koldioxidbudgeten ska inkorporeras i ärendeberedningen för att Herrljunga kommun som organisation på ett resurseffektivt sätt kan arbeta med frågan om en minskning av utsläpp av koldioxid från kommunens egen organisation.

Herrljunga Elektriska AB bedriver anmälningspliktig verksamhet enligt Miljöbalken. Anmälningsplikten avser produktionsanläggningar för fjärrvärme i Mörlanda Panncentral och Kartholmens Panncentral. Fjärrvärme distribueras i Herrljunga tätort, Mörlanda och Ljung.

Förvaltningsberättelse/Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Huvuddelen av Herrljunga bostäder AB:s fastigheter är anslutna till fjärrvärmenätet som inom Herrljunga tätort till 98 procent produceras av biogas. I de flesta hus finns miljöhus där källsorterade sopor lämnas. Matavfall blir till biogas och biogödsel. Energibesparande vvs-utrustning installeras alltid vid nyproduktion och utbyte. Alla förbrukningsuppgifter avseende fjärrvärme och vatten dokumenteras och följs upp fastighetsvis varje månad.

Jämförelser med andra kommuner

Herrljunga kommun jämför sig med andra kommuner med liknande förutsättningar, för att kunna utvärdera resultat och kvalitet på tjänsterna. Liknande kommuner utgår från Sveriges Kommuner och Regioners kommungrupp B5, vilket innebär långpendlingskommun nära större stad.

Herrljunga kommun har en lägre skattesats än motsvarande kommuner men har en högre skattekraft. Kommunen ligger på åttonde plats i Svensk Näringslivs kommunranking, vilket är resultatet av ett aktivt samarbete mellan kommunens tjänstemän, FOKUS Herrljunga och företagen i kommunen.

Nyckeltal	Herrljunga Kommun	Liknande kommuner*
Svensk Näringslivs kommunranking 2023	8	
Skattesats till kommun 2023, %	21,94	22,09
Skattekraft i procent av riksgenomsnitt, taxeringsår 2023	88,6	86,5
Antal elever per lärare (heltidstj) i kommunal grundskola F-9, 2022	10,5	11,2
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan 2022, antal	4,7	5
Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, kommunala skolor 2023, %	74,4	82,3
Invånare 65+ i särskild boendeformer 2022, %	3,3	3,7

*Genomsnittlig placering kommunranking kommun i grupp B5

Pensionsåtaganden

Enligt beslut av Kommunfullmäktige har Herrljunga kommun valt att lyfta in pensionsförpliktelsen som en avsättning i balansräkningen. En konsekvens av detta är att beslut kan fattas på underlag som ger en fullständig bild av den faktiska ekonomiska situationen. Skulden är en beräkning av anställdas intjänade pensionsförmåner enligt de pensionsbestämmelse som gällde till och med 1997-12-31. År 2023 uppgår pensionsförpliktelsen till 174,5 (169,7) mnkr inklusive särskild löneskatt, vilket är en ökning från 2022 med 4,8 mnkr. Ökningen beror på förändring av basbelopp till följd av högre inflation.

En annan pensionsförpliktelse utgörs av särskilda pensioner, ÖK-SAP samt avsättning exklusive ÖK-SAP och är i bokföringen redovisad som avsättning. För 2023 uppgår det avsatta beloppet till 9,9 (9,1) mnkr. Den utgörs också av den del av pensionsförpliktelsen som tryggats i pensionsförsäkring.

Pensionsåtagande	Kommunen 2022	Kommunen 2023
Pensionsförpliktelser		
Avsättning inkl. särskild löneskatt	9,1	9,9
Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	169,7	174,5
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	44,7	54,2
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-	-
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	223,4	238,6
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde		
Totalt pensionsförsäkringskapital	52,3	65,4
– varav överskottsmedel	0,7	0,8
Totalt kapital pensionsstiftelse	-	-
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	-	-
Summa förvaltade pensionsmedel	52,3	65,4
Finansiering		
Återlånade medel	171,2	173,2
Konsolideringsgrad (procent)	23,4	27,4

Tabell: Herrljunga kommuns pensionsåtagande 2022--2023

Händelser av väsentlig betydelse

Flera organisationsförändringar genomfördes under 2023. En ny samhällsbyggnadsnämnd och internservicenämnd tillsattes utifrån ett tidigare beslutet om omorganisation där bygg- och miljöförvaltningen och tekniska förvaltningen slogs ihop till en samhällsbyggnadsförvaltning. För att fortsätta utveckla kommunen som en attraktiv plats att bo och verka på så skapades också en gemensam kultur- och fritidsorganisation med uppdrag att samordna och utveckla de aktiviteter som sker i Herrljunga kommun tillsammans med föreningslivet och civilsamhället.

Kommunfullmäktige tog i början av året ett beslut om att påbörja en process för ett ingående i förbundssamverkan kring räddningstjänst. En oberoende utredning, genomförd av konsultbolaget Prospero, bedömde räddningstjänsten Stor Göteborg (RSG) vara det starkaste alternativet för Herrljunga.

På grund av det rådande ekonomiska läget samt oroligheter i omvärlden har efterfrågan på mark att exploatera samt försäljning av kommunala villatomter drastiskt minskat i Herrljunga. Årenden har minskat under 2023 för byggenheten vilket beror på inflation, stigande räntor och höga energikostnader. Att aktivt fortsätta marknadsföra och försöka locka exploatörer till Herrljunga under en lågkonjunktur är prioriterat för att ligga i fas när marknaden vänder. Arbetet med att detaljplanera områden för bostadsbyggnation har fortsatt varit prioriterat och ett antal nya detaljplaner för bostäder, förskola och industrimark är under framtagande.

Hagens demenscenter etapp 1 färdigställdes i maj och övertogs av verksamheten i juni. Projektering av förfrågningsunderlag för totalentreprenad av etapp 2 löpte på under hösten. Arbetet beräknas vara klart i december 2024.

Kriget i Ukraina har inneburit att Sveriges arbete att återuppbygga landets totalförsvaret har tagit rejäl fart. För kommunens del innebär det att arbetet med kommunens beredskap har på många sätt intensifierats under 2023.

Herrljunga kommun fick i oktober en ny kommundirektör vars främsta uppgift blir att styra och leda organisationen utifrån den politiska viljeinriktningen och därtill, tillsammans med kommunledningen, fortsatt utveckla och effektivisera Herrljunga kommuns organisation och verksamheter.

Under det gångna året har Näringslivsverksamheten genomgått anpassningar för att bättre motsvara de näringslivspolitiska målen, med särskilt fokus på effektivisering av rådgivningsprocesser för nya företagare och förbättrad samverkan mellan kommunen och näringslivet. Signifikanta händelser under året inkluderar uppstarten av ett omfattande marknadsföringsprojekt, lanseringen av en ny webbsida och ett kommunikationslyft riktat mot näringslivet. Dessa initiativ har haft stor inverkan på verksamheten, med målet att stärka näringslivets position och tillväxtpotentialer i Herrljunga kommun.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

De kommunala bolagen ska i sin verksamhet förhålla sig till både kommunallagen (KL) och aktiebolagslagen (ABL). Det innebär att bolagen har en sammansatt uppgift där det ska råda balans mellan allmännyttan (nytta för medborgarna) och affärsmässighet (en strikt företagsekonomisk lönsamhet). Moderbolaget Nossan Förvaltningsaktiebolag utövar styrning och uppföljning av de bolag som ingår i koncernen. Det ska finnas en aktiv dialog och kommunikation mellan moderbolaget och dotterbolagen.

Styrelseledamöterna i respektive bolag utses av kommunfullmäktige och anmäls på bolagsstämman. Respektive bolags styrelse svarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Styrelsen har det operativa ansvaret för bolaget och att verksamheten bedrivs i enlighet med vad som har beslutats på årsstämman. Styrelsen ska se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Styrelsen i respektive bolag utser verkställande direktör.

Koncernens bolag ska skapa lämpliga förhållanden för återkommande dialog med allmänheten utifrån varje bolags förutsättningar. Bolagen ska kännetecknas av öppenhet och ett serviceinriktat arbetssätt. Nossan Förvaltningsaktiebolag har under året en återkommande dialog med bolagen. I förekommande fall behandlas dessa ärenden av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Herrljunga kommun

Kommunens högsta beslutande organ är kommunfullmäktige och det är fullmäktige som bland annat beslutar om kommunens budget och verksamhetsplan samt årsbokslut. I samband med budgeten fastställs inte bara de ekonomiska ramarna utan även de mål som verksamheten ska jobba mot. Kommunfullmäktige utser och tillsätter ledamöterna i Kommunstyrelsen, kommunens fem facknämnder samt bolagens styrelser. Kommunfullmäktige beslutar också om hur den kommunala verksamheten ska styras genom att fatta beslut om policy för verksamhets- och ekonomistyrning. I policyn framgår bland annat hur budget- och uppföljningsprocess ska gå till i kommunen.

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorganisation. Styrelsen har samordningsansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning med uppdrag att övergripande leda och styra den kommunala verksamheten. Förvaltningscheferna är tillsatta av kommunstyrelsen och är underställda kommunchefen.

Tillsammans med Vårgårda kommun bedriver Herrljunga kommun två servicenämnder där en servicenämnd består av verksamhet som har Vårgårda kommun som huvudman och en servicenämnd som har Herrljunga kommun som huvudman. Syftet med denna gemensamma organisation har varit att genom effektivitet förbättra stöd och support till respektive kommuns kärnverksamhet. Respektive nämnd har eget budgetansvar och upprättar egna månadsuppföljningar, delårsrapporter och årsbokslut. Varje nämnd ska även se till att de mål som upprättas för verksamheten uppnås under året.

Herrljunga kommun bedriver en del av sin verksamhet i bolagsform. Bolagen har samma övergripande syfte som den verksamhet som bedrivs i förvaltningsform, nämligen att skapa nytta för Herrljunga kommun och dess medborgare. Herrljunga kommun har organiserat bolagsverksamheten i en koncern med Nossan Förvaltningsaktiebolag som moderbolag.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Måluppföljning

Verksamhetens mål

Kommunens målarbete utgår från tre fokusområden som alla bidrar till att uppfylla kommunens vision. Den kommunala organisationen arbetar mot gemensamma mål utifrån den egna förvaltningens perspektiv och ansvarsområde.

Målarbetet fortsätter att utvecklas genom iterativa arbetsätt och metoder. De uppföljningar och analyser som görs i samband med del- och helårsrapporter visar att målen når ut i förvaltningar och verksamheter och skapar ett engagemang, vilja och förståelse för samverkan. Gemensamma processer över förvaltningsgränserna synliggörs och ger förutsättningar för ett arbete med medborgaren i fokus – ”du är i centrum” – är en ledstjärna.

Att skapa förutsättningar för god och hållbar tillväxt handlar om en organisation som arbetar strategiskt tillsammans för att skapa förutsättningar; att det finns detaljplanerad mark som tillåter bostadsbyggande, att den kommunala servicen utvecklas i samma takt, att genom ekonomiska och demografiska prognoser i tidigt skede kan utveckla den service som behövs i framtiden på ett kostnadseffektivt och kvalitativt sätt.

En del mål och aktiviteter återfinns under olika huvudrubriker, utifrån det enskilda nämnd- och förvaltningsansvar. Det finns också exempel på att vissa mål har en mer strategisk och övergripande inriktning, där kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar men där det också finns ett utförar- och verksamhetsperspektiv

Organisationen jobbar med mätetal, det handlar om att skapa långsiktighet och hållbarhet i beslutsprocesser över tid och underlag för kloka politiska beslut. I det löpande arbetet med uppföljning är det än mer tydligt att kommunen behöver effektivare verksamhetssystem och analysverktyg för att än bättre kunna sammanställa och följa upp planer och resultat löpande under året.

Målbedömning av god ekonomisk hushållning:

Verksamhetsmål	God till medelgod måluppfyllelse
Finansiella mål	God måluppfyllelse

Målrapportering 2023

Fokusområde 1: En hållbar och inkluderande kommun

Vi tar ansvar för vår gemensamma framtid. Hållbarhetsbegreppet genomsyrar alla beslut och aktiviteter. Herrljunga kommun arbetar med det kommunövergripande målet, bland annat genom åtgärder och aktiviteter kopplade till Klimat 2030 och de klimatlöften som kommunen antagit. Det handlar bland annat om renovering och återvinning av möbler och lekturstycken, miljömedvetna val i bygg- och upphandlingsprocesser samt framtagande av en kommunal koldioxidbudget.

God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv för att klara finansieringen av kommunens välfärdsuppdrag, både nu och i framtiden.

En stor del av kommunens arbete handlar om hur kommunen ska kunna möta framtidens behov på ett hållbart sätt då dagens resurser inte kommer att räcka till. Det kommer att krävas ändrade arbetssätt och processer. Digitaliseringsarbetet är en viktig del av utvecklingen. Genom att utnyttja möjligheterna till effektivisering och möjlighet till självservice till kommunens invånare med hjälp av e-tjänster, automatisering och robotisering genom digitala verktyg stödjer kommunen inkludering och jämställdhet. Detta bidrar till det övergripande hållbarhetsarbetet, både ekologiskt, socialt och ekonomiskt.

Den gemensamma framtiden är mångt och mycket våra barn- och unga och tidiga insatser och samverkan prioriteras. Heltid som norm deltid som möjlighet fortsätter att vara ett arbetssätt och organisationen strävar mot och vill att arbetet inom kommunen skall vara ett arbete som man vill ha på heltid och där man stannar kvar.

1. Herrljunga ska ta miljöansvar och effektivt hushålla med naturens resurser, nu och i framtiden

Vi uppnår detta genom nämndmål:

- Upprätta ett kommunövergripande klimat och miljöprogram
- Vara resurseffektiva och agera hållbart vid inköp och förvaltande.
- Främja hållbara och säkra verksamheter, både interna och externa
- Energieffektivisering
- Vara resurseffektiva och agera hållbart vid inköp och förvaltande
- Socialförvaltningen ska eftersträva resurseffektivitet i de insatser som erbjuds, genom att utveckla och stärka samverkan.
- Socialförvaltningen ska utveckla/förstärka det förebyggande arbetet och tidiga insatser samt bidra till medborgarnas möjlighet till aktivt liv och god hälsa.
- Skillnad pojkar och flickor genomsnittliga meritvärde
- Bildningsnämnden ska ha socialt hållbara verksamheter som främjar inkludering och jämställdhet oavsett var i kommunen du bor.
- All pedagogisk verksamhet arbetar med frågor om hållbarhet och miljöansvar över tid.
- Förvaltningens samtliga verksamheter ska vara tillgängliga för alla.

Herrljunga arbetar för en hållbar framtid genom samordnat miljöarbete. Miljö- och klimatprogrammet ska innehålla strategier som ska koordinera arbetet med miljömål och driva på omställningen samt underlätta samverkan med andra aktörer på olika nivåer. Den regionala satsningen *Kommunernas klimatlöften* inom ramen för *Klimat 2030* har under 2023 presenterats i uppdaterad tappning av processledningen med 30 nya löften för programperioden 2024–2026. Förutom att kommunen fortsatt arbetet med tidigare års åtaganden så har Herrljunga kommun valt att anta 21 av de nya löfterna. Aktiv stöttning till kommunerna erbjuds under hela programperioden, både för de löften man valt att anta, men även för övriga löften.

Förvaltningsberättelse/Måluppföljning

Kommun ska aktivt arbeta med att minska miljöpåverkan på hållbart och långsiktigt sätt genom att om möjligt öka andel förnybar energi och minska energiförbrukningen i kommunens fastigheter. Vi skall informera om rutiner i organisationen för att vid varje givet tillfälle avväga om återbruk kan komma i fråga gällande om befintliga möbler, inventarier och utrustning skall ersättas eller avvecklas.

Samarbetet inom Boråsregionen har fortsatt med fokusområden som biogas och vätgas som energibärare, ladd infrastruktur, miljö- och klimatkrav vid upphandling, arbetsmaskiner samt trygg energiförsörjning. Under våren 2023 har Herrljunga kommun även deltagit i ett projekt med avsikt att identifiera vad väsentliga samhällsintressen i delregionen är. Under hösten 2023 medverkade kommunen i att kartlägga potentiella platser för framtida etablering av förnybar energi i form av bland annat vindkraft samt solenergi.

Socialförvaltningen har flera insatser som genomförs i samverkan i Sjuhärad. Insatser som förvaltningen samverkar extern runt är Mini Maria (missbruksbehandling barn och ungdomar), Utväg (behandling våld), Barnahus (samverkanshus där alla barnförhör genomförs), Hederscentrum (hedersvåld), familjerätt, familjerådgivning och alkoholhandläggning. Under året har socialförvaltningen fortsatt sitt arbete med att stärka den interna samverkan genom teamsamverkan i hemtjänsten och styrgrupp för hemtjänstens effektivisering.

Titel	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Framtagande av miljöstrategisk policy			Färdig och antas	Ej påbörjad
Identifiering och genomförande av åtgärder i koldioxidbudget	Arbetas med	Antagen	Uppföljning av antagen budget	Antagen
Antagande och genomförande av 2022 års klimatlöften inför Klimat 2030	7/10	Arbete genomfört inom samtliga, hälften av löfterna färdigställda	Färdig och antas	Målet uppfylls för 2022 års löften, genomförda under 2023. 21 (av 30) löften för ny programperiod 2024–2026 antagna.
Antal återanvända förbrukningsinventarier (st)	3	2	öka	5
Antal kontroller jämfört med planerat, miljö (%)	80%	80%	100%	93%
Antal kontroller jämfört med planerat, räddning (%)	100%	100%	100%	-
Energiförbrukning i kommunens fastigheter	129	132	minska	150
Förbrukning Värme kWh/kvm	76	69	minska	102
Förbrukning el kvh/kvm	53	62	minska	48
Antal återanvända förbrukningsinventarier	10	-	Öka	Helår
Totalt svinn per port (g) förskola/skola	62,5 g	55,0 g	62,0 g	50,5 g
Totalt svinn per port (g) äldreomsorg	73 g	75,0 g	65,0 g	88,5 g
Antal externt samordnade planer (SIP), upprättade	12 st.	26 st.	öka 10%	31 st

Förvaltningsberättelse/Måluppföljning

Alla enheter (ansvar) skall redovisa en budget i balans (%)	72	65	100%	63
Antal registreringar i Senior alert och Svenskt register för Beteendemässiga och Psykiska Symptom (BPSD)	25 SA 12 BPSD	66 SA 9 BPSD	60 SA 40BPSD	52 SA 22 BPSD
Genomsnittligt meritvärde för pojkar/flickor	225,8 / 242,6 (avser läsår 20/21)	167,9 / 212,3 (avser läsår 21/22)		202,1 / 230,2 (avser läsår 22/23)

2. Herrljunga kommun ska ha en god ekonomisk hushållning.

Budgetföljsamheten har under året varit god och de flesta nämnder och styrelser visar ett positivt resultat. Verksamheterna har lyckats med uppdraget att leverera välfärdstjänster inom tilldelad budget.

God ekonomisk hushållning är grunden för den kommunala verksamheten. Att hushålla med våra resurser på ett klokt sätt är grunden för att skapa hållbar och långsiktig välfärd, och skapa utrymme för investeringar i våra verksamheter.

I förhållande till skatteintäkterna och generella statsbidrag uppgår årets prognostiserade resultat till 3,0 procent, vilket innebär att målsättningen för det enskilda året om två procent infrias. Resultatet över en treårsperiod blir 5,0 procent. Årets nettoinvesteringar uppgår till 44,1 mnkr. Investeringsutgifterna är något lägre än årets resultat och avskrivningar, och kunde egenfinansieras under året. Självfinansieringsgraden på fem års genomsnitt är 77 procent. Soliditeten uppgår till 46,5 procent.

Titel	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Resultatöverskott som motsvarar två procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning över tid	4,7	7,4	2,0	3,0
Soliditetskrav Herrljunga kommun	41,4%	45,4%	Min 35%	46,5%
Kommunfullmäktiges fastställda mål om självfinansiering, kommun	101%	70%	70%	113%

3. Herrljunga kommun ska ha socialt hållbara verksamheter som främjar trygghet, inkludering och jämställdhet.

Vi uppnår detta genom nämndmål:

- Stärka kommunens strategiska kompetensförsörjning med fokus på identifierade bristyrken.
- Samverka med övriga förvaltningar för att tillsammans upprätthålla en effektiv och rättssäker förvaltningsorganisation
- Utveckla kommunkoncernens förmåga att ställa sociala och miljömässiga krav vid upphandling.

Kompetensbristen ökar såväl inom den offentliga som den privata sektorn och det är av stor vikt att fortsätta utveckla kommunen som en attraktiv och hållbar arbetsgivare. Behovet av utbildade inom skola och hälso- och sjukvård är stort inom den offentliga sektorn och förväntas bli större de närmaste åren. Arbetet pågår kontinuerligt att erbjuda heltid som norm med deltid som möjlighet, utveckla arbetsmiljö och interna karriärmöjligheter samt förbättrad introduktionsprocess.

Administrations- och kommunikationsenheten stöttar förvaltningar och nämnder i upprätthållandet av en effektiv, transparent och rättssäker demokratiprocess. Enheten är också ansvarig för ett flertal kommunövergripande processer såsom ärendehanteringsprocess och nämndprocessen. Under året har administrationen fokuserat på upphandling och implementering av ett nytt kommunövergripande ärendehanteringssystem. Som en del i projektet har verksamheten granskat och reviderat arbetsrutiner och beredningsprocesser. Samarbetet med Boråsregionen och Sjuhäradskommunerna har fortsatt, med målet att upphandla och implementera ett e-arkivsystem. Detta, tillsammans med införande av digital ärendehantering, inom kommunens nämnder, och införandet av det nya ärendehanteringssystemet, utgör viktiga delar av en rättssäker digital ärendehantering, genom att säkerställa slutarkivering av digitala handlingar.

Samverkan mellan IT-avdelningen, administrations- och kommunikationsenheten och övriga organisationen utvecklas för att ta för att kunna digitalisera och förbättra servicen för de medborgare och näringsidkare som har kontakt med kommunen. Under året har IT-enheten i Herrljunga genomfört viktiga initiativ för att etablera och stärka spetskompetensgrupper inom enheten. Detta har ökat förmågan att möta specifika utmaningar och behov genom att samla och organisera specialiserad expertis. Genom ett nära samarbete med olika funktioner har enheten strävat efter att skapa lösningar och tjänster som stöder organisationens övergripande mål och strategiska inriktning.

Upphandling är ett viktigt styrmedel för att nå samhällspolitiska mål. Att ställa miljö- och sociala krav i upphandlingsprocesser bidrar till en hållbar utveckling och kan vara ett verktyg för att uppnå social, miljömässig och ekonomiskbalans vid upphandling av varor, tjänster eller byggtreprenader.

Titel	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Avgångna tillsvidareanställda 1	12%	14%	<12%	15,3%
Sjukfrånvaro	7,9%	8,3%	<7%	7,5%
Heltidsanställda månadsavlönade/heltidsarbetande månadsavlönade i %	84/60	86/64	Öka	90/67
Arbetad tid utförd av månadanställda/visstid/timanställda i %	82/11/7	82/11/7	Bibehålla arbetad tid av månadsanställda	

Förvaltningsberättelse/Måluppföljning

Medborgarundersökningen - Möjlighet att påverka inom de kommunala verksamheterna fungerar bra, andel (%)	40,3% (38,6%)	48% (40,5%)	+ 2022	Medborgarundersökningen utförs inte under 2023, utan 2024 blir nästa mätetal
Medborgarundersökningen - Möjlighet att påverka politiska beslut i kommunen fungerar bra, andel (%)	35,1% (26,7%)	36,9% (27,6%)	+ 2022	
Medborgarundersökningen - Möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen fungerar bra, andel (%)	35,3% (33,3%)	41,4% (35,5%)	+ 2022	
Medborgarundersökningen - Kommunens information kring större förändringar fungerar bra, andel (%)	47,4% (50,7%)	57,3% (51,5%)	+ 2022	
Andelen egna upphandlingar där ovannämnda krav ställs ²		Nytt mål därför inget mätetal ännu	80%	80%

Fokusområde 2: En välkomnande och attraktiv kommun

Vi arbetar för en trygg och stimulerande miljö med medborgare, företagande och besökare i fokus. En småstadsideyll nära storstad och fritid, du är i centrum!

Genom samverkan, internt och externt, skapar vi tillsammans ett tryggare Herrljunga. En trygg och stimulerande boende och verksamhetsmiljö där kommunens alla intressenter trivs och kan verka inom fortsätter att vara en prioriterad utmaning. För Herrljunga gäller det att kunna vara ett attraktivt alternativ med tillgång till natur och bra infrastruktur är en viktig del, men också att det finns ett aktivt och välkomnande förenings, fritids och kulturliv som skapar ett mervärde.

Kommunen deltog även 2022 i SCB:s medborgarundersökning och resultatet från den första undersökningen publicerades i december. Medborgarna upplever Herrljunga som tryggt, tryggare än rikssnittet, och det finns även en tilltro till att kunna påverka politiska beslut. Däremot saknar medborgarna ett kulturutbud och önskar att kommunen ska arbeta mer främjande för kommunens kulturutbud. Det sker mycket inom detta område i kommunens geografiska område men det har upplevts att man har saknat en sammanhållande och central plattform för detta arbete. Därför beslutade kommunens politiker på att satsa på en kultur och fritidsorganisation för att utveckla och stärka det här arbetet vilken kommer att sjösättas vid årsskiftet 2022/23.

Samverkan över funktions och verksamhetsgränser har gynnats av det målarbetet med gemensamma fokusområden och kommunövergripande mål. Särskilt är detta märkbart inom förvaltningens folkhälsoarbete, bland annat genom utvecklingen av SkolSoc och medverkan i EST (effektiv trygghet för samordning), STK (säker och trygg kollektivtrafik) samt SSPF (skola, socialtjänst, fritid, polis).

4. Att aktivt marknadsföra och lyfta fram Herrljunga kommuns goda egenskaper och företagande

Vi uppnår detta genom nämndmål:

- Fortsätta utveckla varumärket utifrån kommunens vision.
- Utveckla kommunikationen med medborgare och företagare för att främja samarbete och ge en positiv upplevelse vid kontakt med kommunen oavsett utfall på ärende
- Skapa möjligheter för boenden och verksamhetsetablering i hela kommunen
- Socialförvaltningen ska skapa förutsättningar för att vara en god och attraktiv arbetsgivare.

Genom det varumärkesarbete som bedrivits finns nu en tydlig och enhetlig grafisk identitet. Detta innebär att vi kan särskilja oss från andra kommuner och stärka vår position som en attraktiv plats för såväl invånare som företag. En varumärkesmanual i form av en digital plattform har tagits fram för Herrljunga kommun. Den har sin utgångspunkt i varumärkesstrategin och grafiska profil. Syftet med denna plattform är att göra det enklare för vår organisation, liksom för externa aktörer, att hitta relevant information och material som är kopplat till vår visuella identitet. Den externa och interna webben har också uppdaterats utifrån ny grafisk profil.

Det ska vara möjlighet att lämna in ett ärende på det sätt som passar bäst för kunden, dvs. antingen genom e-tjänst, blankett, personligt möte eller annat. Erbjud e-tjänster som möjlighet för alla våra handlägningsärenden.

Analysera presumtiva tomter som kommunen äger och strategiskt planera in dessa för avstyckning. Därutöver inventera privatägd mark i strategiska lägen för på längre sikt tillgängliggöra tom-ter till försäljning i hela kommunen. Ta fram en hållbar och effektiv process över tid för marknads-föring och försäljning av tomter för att nå framtida önskad effekt.

Under åren 2020 - 2023 har socialförvaltningen arbetat strukturerat med det strategiska arbetet på ledningsnivå och med ett fokus på chefsstabilitet. Stabilitet hos chefer är en förutsättning för att leda

Förvaltningsberättelse/Måluppföljning

verksamheten och hålla ihop påbörjade projekt och processer samt för att skapa en trygghet hos medarbetarna. Förvaltningen har arbetat för att nå det politiska målet med heltid som norm och deltid som möjlighet. Från 2022 till 2023 har andelen heltidsanställda ökat och förvaltningen har 93,2 % som har anställning på heltid och förvaltningen når upp till det politiska målet om 92% år 2023.

Titel	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Medborgarundersökningen - Kan rekommendera andra att flytta till kommunen, andel % (riket)	58,6% (60,4%)	58,2% (62,6%)	+ 2022	Medborgarundersökningen utförs inte under 2023, utan 2024 blir nästa mätetal
Medborgarundersökningen - Beslut som fattas i kommunen upplevs som genomtänkta och genomarbetade, andel % (riket) ³	23,3% (25,3%)	26,35 (28,2%)	+2022	
Medborgarundersökningen - Beslut som fattas i kommunen upplevs vara transparenta, andel % (riket)	24,2% (24,8%)	39,8% (26,4%)	+2022	
Andel ärenden utförda genom e-tjänster, bygg (%)	1,8	25	10	23
Andel ärenden utförda genom e-tjänster, miljö (%)	3	28	10	101
Handläggningstid, bygg (dagar)	34	13	50	28
Handläggningstid, miljö (dagar)	21	21	20	12
Antal planlagda tomter till försäljning i kommunen	45	45	50	48
Antal kvm planlagd industrimark till försäljning	65 000	175 000	100 000	40 000
Arbetet känns meningsfullt	4,4	4,4	4,7*	4,3
Sjukfrånvaro i socialförvaltningen (%)	9,5%	10,4 %	5%	9,8 %
Personalomsättning, chefer. Socialförvaltningen	5/17	6/19	3/19	2/19
Andel heltidsanställda, Socialförvaltningen	90,1%	90,4 %	92%	93,2%
Andel arbetad tid (av total arbetad tid) utförd av timanställda. Socialförvaltningen	VoO 18,9% SS 16,24%	VoO 20% SS 17%	VoO 12% SS 10%	VoO 14% SS 20%
Andel tillsvidareanställda undersköterskor inom vård och omsorg	139/216	145/226	100%	138/220

5. Herrljunga kommun är en trygg plats att besöka, och verka och leva i

Vi uppnår detta genom nämndmål:

- Genom kommunövergripande samverkan och samarbete arbeta med att förebygga och förhindra social oro samt öka trygghet.
- Fortsätta utvecklingen av främjande och förbyggande folkhälsoarbete.
- Verka för att skapa en trygg närmiljö och för våra medborgare samt kommunicera ett attraktivt Herrljunga för potentiella nya kommuninvånare
- Socialförvaltningen ska vara förtroendeskapande och verka för ökad trygghet, jämlikhet och rättssäkerhet.
- Trygghet i skolan

2021 påbörjades ett kommunövergripande arbete med syfte att förebygga våld och förtryck. Målet är att skapa ett "Hela Herrljunga tillsammans mot våld" där tjänstepersoner, politiken, kommunens verksamheter, näringsliv och civilsamhälle kan arbeta tillsammans för att främja känsla av trygghet i kommunen och detta arbete fortsätter under 2023/2024.

Det brottsförebyggande samverkansarbetet med kommunpolis fortsätter genom arbete med att synliggöra och åtgärda otrygga platser i kommunen. Arbetet fortsätter med STK (Säker och trygg kollektivtrafik) som leds av Västtrafik, där Herrljunga kommun är representerade tillsammans med Lerum kommun, Alingsås kommun, Vårgårda kommun, Polisdistrikt Alingsås samt Trafikverket. Inom kommunen fortsätter arbetet tillsammans med näringslivet, föreningsliv och civilsamhälle genom EST och SSPF.

Arbetet med förebyggande och främjande folkhälsoarbete utgår från Folkhälsopolitiska rådet verksamhetsplan. För att främja barn och ungas delaktighet och inflytande fortsätter arbetet med utbildningar och övriga insatser tillsammans med skola, familjecentral och Närhälsan. Arbetet fortsätter att tillsammans med föreningslivet och SISU för att främja fysisk aktivitet bland barn och unga, bland annat genom den nystartade Fritidsbanken. Arbetet pågår med att förebygga ANDT (alkohol, narkotika, droger och tobak) där Herrljunga har en mer negativ utveckling än bland ungdomar i länet i övrigt.

Socialförvaltningen har förbättrat sitt resultat på samtliga målindikatorer från år 2022 men når inte fullt ut målet för 2023. Analyser pågår av resultatet för att ytterligare kunna förbättra nöjdheten hos kommuninvånarna. På daglig verksamhet har ett omfattande arbete gjorts vad gäller trivsel och trygghet, vilket också ger resultat. Förvaltningens myndighetsutövning har tillgång till rättsdatabaser samt juridiskt stöd för att säkra sina beslut. Handläggarna har även handledning. Förvaltningen samarbetar med andra kommuner i viss handläggning så som alkoholhandläggning och familjerätt för att öka rättssäkerheten och minska sårbarheten i en liten kommun.

Inom pedagogiska verksamhet tas årligen en plan mot kränkande behandling och diskriminering fram för varje verksamhet. Ordningsregler tas också fram gemensamt med eleverna inom skolverksamheten. Arbetet utifrån planerna sker kontinuerligt under året och intentionen med planen är att skapa trygga och inkluderande verksamheter, där all personal och alla barn och elever känner sig välkomna och trygga. Tryggheten på våra förskolor och fritidshem har ökat och är generellt fortsatt hög. När det gäller trygghet i grundskola och gymnasieskolan har resultatet minskat något från tidigare år.

Titel	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel (%) ⁴	78,9% (72,9%)	85,9% (75,1%)	Öka	Medborgarundersökningen utförs inte under 2023, utan 2024 blir nästa mätetal

Förvaltningsberättelse/Måluppföljning

Anmälda brott om skadegörelse per 1 000 inv. (riket) ⁵	9,3 (20,7)	9,2 (20,8)	Minska	Inget utfall under 2023
Anmälda våldsbrott/100 000 inv. (riket) ⁶	926 (962)	(788 (964)	Minska	Inget utfall under 2023
Antal Kvinnor som röker eller snusar vid graviditetsvecka 8–12 ⁷	13,9% 4,6%)	Inget utfall	Max 7,5%	Målet på 7,5 % beräknas inte nås.
Deltagartillfällen i idrottsförening 13–20 år ⁸	11	Inget utfall	Min 29	Målet på minst 29 deltagartillfällen beräknas inte uppnås.
Boende med hemtjänst – besväras ofta av ensamhet ⁹	Ingen mätning	22 %	Max 14%	Målet på max 14 % beräknas inte uppnås.
Totalt antal kamerapunkter	43	43	öka	43
Trygghet och säkerhet - Kommunindex ¹⁰ (alla kommuner)	-	61 (57)	öka	helår
Anmälda brott om skadegörelse per 1000 inv ¹¹ (riket)	9,3 (20,7)	9,2 (20,8)	minska	helår
Ökad nöjdhet avseende brukarbedömning IFO (%)	20	*	80	100
Ökad nöjdhet avseende brukarbedömning hemtjänst – helhetssyn (%)	**	82	94	84
Ökad nöjdhet avseende brukarbedömning särskilt boende – helhetssyn (%)	**	72	86	77
Ökad nöjdhet avseende brukarbedömning LSS (vartannat år), trivsel daglig verksamhet (%)	57	*	88	86
Antal personal en hemtjänsttagare möter under 14 dagar (medelvärde)	18	18	13	17
Trygghet åk 5	86%	85%		80%
Trygghet åk 8	95%	66%		63%
Trygghet åk 2 gymnasiet	91%	82%		68%
Trygghet förskolan (vårdnadshavare)	98%	97%		98,5%
Trygghet fritidshem (vårdnadshavare)	97%	96%		95,1%
Meritpoäng slutbetyg åk 2	232,0	194,1		219,1

⁵ Kolada Anmälda brott om skadegörelse per 1000 inv

⁶ Kolada Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv

⁷ Kolada Kvinnor som röker eller snusar vid graviditetsvecka 8-12, andel (%)

⁸ Kolada Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 13-16 år

⁹ Kolada Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besväras av ensamhet kommun, andel (%)

¹⁰ Kolada

¹¹ Kolada Anmälda brott om skadegörelse per 1000 inv

6. Herrljunga kommun främjar samarbete i hela kommunen

Vi uppnår detta genom nämndmål:

- Genom kommunövergripande samverkan och samarbete arbeta med att förbygga och förhindra social oro samt öka trygghet.
- Fortsätta utvecklingen av främjande och förbyggande folkhälsoarbete.

En god samverkan mellan förvaltningar och verksamheter är en grundförutsättning för att kunna erbjuda medborgarna en god kommunal service och fortsätta utveckla den kommunala organisationen.

Ett exempel på kommunövergripande nivå är SkolSoc vilket är en samverkansform som har utvecklats inom ramen för Vårdsamverkan mellan folkhälsa, bildning och socialförvaltning. Detta ökar möjligheten till reella insatser för kommunens yngre invånare.

2022–2025 pågår ett kommunövergripande projekt ”En kommun fri från våld” med olika insatser till hela kommunen, med våldspreventivt budskap samt evidensbaserade metoder som utbildningsinsatser i skola och bland kommunens föreningar. Samtidigt så genomförs det utbildningsinsatser bland kommunens alla chefer kring våld i nära relationer för att kunna hjälpa och stödja våra medarbetare som på olika sätt utsätts för våld, då det inte bara är ett problem för den enskilde men också ett övergripande samhällsproblem. Under 2022 har kommunen fått en ny kommunpolis som deltar i flera kommunövergripande åtgärder. Kommunen arbetar också trygghetsfrämjande arbete genom SSPF, EST, STK samt medborgalöftet mellan kommun, polis, Västtrafik, Trafikverket och grannkommuner.

Projekt ”Utmärkt förening” startad som ett samarbete med Vårgårda kommun och SISU. Förening har möjlighet att bli certifierad och erhåller extra ersättning vid certifiering. Exempel på innehåll i projektet är att det finns ett genomarbetat och tydligt policydokument som rör punkterna social miljö, jämställdhet och mångfald, mobbning och kränkning samt alkohol, narkotika, doping och tobak. Mellan bildningsförvaltningen och socialförvaltningen pågår en ständigt och viktig samverkan både på organisationsnivå och kring enskilda barn. Tillsammans med kommunens folkhälsostrategi sker punktinsatser i form av kompetensutveckling bland annat gällande barnkonventionen, våldspreventivt arbete och suicidprevention.

Det finns få indikatorer och tydliga aktiviteter kopplade till det här målet och det är ett utvecklingsbehov.

Titel	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel (%) ¹²	78,9% (72,9%)	85,9% (75,1%)	Öka	Medborgarundersökningen utförs inte under 2023, utan 2024 blir nästa mätetal
Anmälda brott om skadegörelse per 1 000 inv. ¹³	9,0 (avser 2020)	9,3 (avser 2021)	Minska	9,2 (avser 2022)
Anmälda våldsbrott/100 000 inv. ¹⁴	9,4 (avser 2020)	9,1 (avser 2021)	Minska	8,4 (avser 2022)
Antal Kvinnor som röker eller snusar vid graviditetsvecka 8–12 ¹⁵	8,3 (avser 2020)	13,9 (avser 2021)	Max 7,5%	7,4 (avser 2022)
Deltagartillfällen i idrottsförening 13–20 år ¹⁶	11 (avser 2020)	14 (avser 2021)	Min 29	17 (avser 2022)

¹² SCB Medborgarundersökning

¹³ KolAda Anmälda brott om skadegörelse per 1000 inv

¹⁴ KolAda Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv

¹⁵ Kolada Kvinnor som röker eller snusar vid graviditetsvecka 8-12, andel (%)

¹⁶ Kolada Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 13-16 år

Förvaltningsberättelse/Måluppföljning

Boende med hemtjänst – besväras ofta av ensamhet ¹⁷	Ingen mätning	22 %	Max 14%	10%
---	------------------	------	---------	-----

¹⁷ Kolada Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besväras av ensamhet kommun, andel (%)

Fokusområde 3: En utvecklande kommun

Vi skapar infrastrukturer i framkant, och tillsammans uppnår vi tillväxt genom nytänkande

Att skapa möjlighet för befolknings- och bostadsutveckling i hela kommunen, som en förutsättning för tillväxt utifrån de behov som finns hos medborgare, brukare och de som verkar i kommunen är fokus för det här målområdet. Arbeta pågår med att uppdatera kommunens "riktlinjer för bostadsförsörjning" för att identifiera behov och förutsättningar för framtida bostadsbyggnation utifrån förväntad utveckling i kommunen de kommande åren. Prioriterar är sedan arbetet med planeringsförutsättningarna som ska antas senast 11 september 2024.

7. Oavsett ålder ges möjlighet till livslångt lärande och god livskvalitet

Vi uppnår detta genom nämndmål:

- Utveckla digitala verktyg för att underlätta insyn och deltagande i processer som rör medborgaren.

Digitalisering är ett verktyg för att öka både samhällsengagemang och medborgardeltagande samt underlättar kommunikation och medborgardialog. Genom införande av Kommun-Kim, en digital kundtjänstmedarbetare skapas en förbättrad och förenklad synpunktshantering som underlättar för medborgare och näringsliv att kontakta kommunen och ger data för fortsatt verksamhetsutveckling. Fortsatt arbete pågår också tillsammans med IT för att införa automatisering och integrerade e-tjänster för att underlätta för kommunens medborgare att kontakta kommunen och utföra självservice på individens villkor. Ett av årets projekt var att byta ut kommunens telefoni- och växelplattform, vilket genomfördes under hösten. växel och reception hanterat över 8 000 samtal sedan införandet av den nya telefoni- och växelplattformen.

Titel	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Medborgarundersökningen - Möjlighet att vara den man är och leva det liv man vill leva, andel (%)	91,0% (85,9%)	90% (86,6%)	Bibehålla	Medborgarundersökningen utförs inte under 2023, utan 2024 blir nästa mätetal

8. Herrljunga kommun främjar ett aktivt och starkt lokalt näringsliv

Vi uppnår detta genom nämndmål:

- Förstärka näringslivsutvecklingen och arbeta för att fler kommuninvånare ska få möjlighet till egen försörjning.
- Genom strategisk planering och inköp av industrimark skapa goda förutsättningar för nyetablering av företag.
- Som ambassadör för Herrljunga kommun verka för en god service och rättssäkerhet vid bemötande av invånare och kunder
- Vi skapar infrastrukturer i framkant, och tillsammans uppnår vi tillväxt genom nytänkande

För att främja näringslivsutvecklingen samverkar kommunen med FOKUS Herrljunga AB, ett näringslivsbolag som ägs av Föreningen Företagarna Herrljunga. FOKUS Herrljunga AB arbetar efter en egen verksamhetsplan som är framtagen och godkänd av bolagets styrelse och som viss del knyter an till kommunens övergripande mål.

Signifikanta händelser under året inkluderar uppstarten av ett omfattande marknadsföringsprojekt, lanseringen av en ny webbsida och ett kommunikationslyft riktat mot näringslivet. Dessa initiativ har haft stor inverkan på verksamheten, med målet att stärka näringslivets position och tillväxtpotentialer i Herrljunga kommun. Löpande dialoger med näringslivet har bidragit till en ökad förståelse och samverkan mellan kommunen och lokala företag. Ett tecken på vårt goda arbete är en roll i SKR:s referensgrupp för näringslivschefer i landet.

Tillgång till verksamhetsmark är mycket viktig för att möjligheten för nyetablering samt möjliggöra expansion bland Herrljungas redan etablerade företagare. Plankommittén arbetar med att utveckla en strategi för verksamhetsmark för att underlätta etablering och förkorta ledtider. Arbetet bör fortsätta utvecklas med kommunens näringslivsutvecklare för att kunna bättre identifiera marknadssegment och geografiska områden i kommunen som är potentiella för etablering så att detta kan tas om hand i översiktsplanen samt i det fortsatta utvecklandet kommunens varumärkesplattform. Marknadsföring med inriktning mot företagare och framtida etablerare sker bland annat på Business Region Borås hemsida

Den kommunala organisationen arbetar för att förbättra dialog och tjänster till kommunens företagare, strategiskt köpa mark där det är möjligt att göra så samt planlägga nya verksamhetsområden.

Titel	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Antalet nystartade företag/1 000 invånare ¹⁸ (riket/VGR)	13,2 (12,4/11,8)	9,2 (11,5/11,2)	Minst medel VGR	Minst medel VGR
Antalet nystartade företag ¹⁹	72	68	>50	>50
Andel företagare Herrljunga. Hur stor del av befolkningen i åldern 20–64 driver eget företag ²⁰ . (riket)	8% (6,1%)	Ej publicerat	Öka	
Arbetslöshet i procent ²¹ (riket)	4,2% (6,7%)	3,9% (6,7%)	>1,5% lägre än riket	3,8% (6,4%)
Branschbredd ²²	26,6	Ej publicerat	Öka	
Ranking Företagsklimat enligt svenskt Näringsliv	11	7	behålls	8

9. Herrljunga kommun ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

Vi uppnår detta genom nämndmål:

- Aktivt och strategiskt arbeta med digital utveckling internt och externt.
- Utveckla en levande och relevant översiktsplan med fokus på hållbar samhällsbyggnad.
- Socialförvaltningen ska arbeta aktivt och strategiskt med hjälp av digitala lösningar/ny teknik och utvecklande arbetssätt för att skapa nytta för välfärden, medborgare och medarbetare.

För att den offentliga sektorn ska klara att leverera förväntad samhällsservice och göra våra tjänster mer effektiva, mer tillgängliga och enklare för medborgare, näringsliv och medarbetare krävs en utveckling mot ökad digitalisering. Herrljunga kommun fokuserar på regeringens fem delmål för ett hållbart digitaliserat Sverige; digital kompetens, digital trygghet, digital innovation, digital ledning och digital infrastruktur. Vår målsättning är att utveckla digitala arbetssätt och metoder för att öka transparens, tillgänglighet och effektivitet. För att genomföra detta behövs det en robust och väl förankrad digitalstrategi med fokus på digitalt först tillsammans med nyttokalkylering som underlag för prioritering av initiativ och uppföljning.

Digitaliseringen är en resa som har förvandlat vår organisation och bransch som kommer vara avgörande för vår framgång. I framtiden kommer enheten att fortsätta att utforska nya möjligheter inom digitalisering tillsammans med våra verksamheter, såsom artificiell intelligens och automatisering av högre nivå. IT kommer också att satsa på att stärka våra samarbeten med digitala innovatörer såsom AI Sweden, SKR och andra kommuner för att hålla oss i framkant av utvecklingen på ett effektivt och hållbart sätt.

¹⁸ <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Din-kommun-i-siffror/Herrljunga?compare=1>

¹⁹ antal nystartade företag i siffror, 2018 47, 2019 47. Kolada

²⁰ <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Din-kommun-i-siffror/Herrljunga?compare=1>

²¹ <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Din-kommun-i-siffror/Herrljunga?compare=1>

²² Kolada

Förvaltningsberättelse/Måluppföljning

Men trots de uppenbara fördelarna med digitaliseringen är organisationen medvetna om de utmaningar som den medför. Cyberhot, integritetsfrågor och behovet av kontinuerlig utbildning och kompetensutveckling är alla faktorer som aktivt behöver hanteras. Strävan om att vara hållbara och ansvariga digitala aktörer är också parametrar att väva in.

Under året har IT tillsammans med socialförvaltningen arbetat för att digitalisera ekonomiskt bistånd tillsammans med Vårgårda. Under första halvåret har IT dessutom implementerat en säker digital plattform (SDK), utarbetat en plan för hur digitaliseringsinitiativ ska hanteras genom en instyrningsprocess samt fortsatt att utveckla kommunens infrastruktur för att fortsätta genomföra och implementera våra verksamheters behov. Därtill har enheten startat upp ett projekt för hantering av digital post. Socialförvaltningen har inom äldreomsorgen sedan tidigare infört digital signering av läkemedel och rehab insatser, digital natttillsyn med kamera, nyckelfria lås i hemtjänsten, hotellås och digitala läkemedelsskåp med spårbarhet inom särskilt boende.

Under 2023 har digitala läkemedelsskåp med spårbarhet börjat att införas inom ordinärt boende (hemtjänst). Inom hemtjänsten pågår också ett utvecklingsarbete där förvaltningen arbetar för att införa inköp online. Detta innebär att omsorgspersonal tillsammans med brukaren gör en beställningslista digitalt i digital butik på orten, listan skickas därefter till en nystartad servicegrupp inom AME som gör inköpen och levererar matvarorna till brukaren. Inom vård och omsorg har Ipads införts på säbo där personalen snabbt kan se över dagens bemanning och om tillgängliga resursspass finns i annan verksamhet vid personalbrist i den egna verksamheten. Detta är kostnadseffektivt och tar vara på alla redan tillgängliga resurser och leder till minskad användning av timvikarier. I mobiler som medarbetare använder i det dagliga arbetet har appar skjutits ut som tex SMHI väder samt FASS för vårdpersonal för att underlätta i deras arbete. En Facebook samt Instagram sida har startats upp för vård och omsorg för att kommunicera till kommuninvånarna och dess anhöriga vad som händer i verksamheten.

Under 2023 pågick arbetet med att hålla översiktsplanen aktuell: dels inleds arbetet med kommunens planeringsstrategi, dels pågår arbetet med att ta fram nya riktlinjer för bostadsförsörjning. Riktlinjerna utgör ett viktigt underlag i översiktsplanen och visar bland annat på behov och förutsättningar för framtida bostadsbyggnation samt förväntad utveckling i kommunen.

I slutet av 2023 har ett stort antal av de detaljplaner som år 2021 medgav utrymme för ny bostadsbyggnation bebyggts, vilket innebär att mätetalet i slutet på 2023 bedöms vara något lägre än 2021. Nuvarande översiktsplan bedöms därefter inte längre ge tillräckligt stöd för framtida detaljplanearbete, det råder bland annat brist på utpekade exploaterings- och bostadsområden. Resurserna för att ta fram en ny Översiktsplan är för närvarande högst begränsade och medger inte att revidering av själva Översiktsplanen påbörjas under 2024.

Titel	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Framtagande av en kommunövergripande digitaliseringsstrategi		Ej klar	Antas	Antas 2024
Utveckling av nyttokalkyl och för välfärdsteknik och digitalisering	Arbetet påbörjades	Ej klar	Uppföljning utvärdering för att skapa mål	Planeras för 2024
Vad tycker du om din kommun som en plats att bo och leva på?	93% (92%)	92,2% (92,4%)	Öka 2022	Medborgarundersökningen utförs inte under 2023, utan 2024 blir nästa mätetal
Hur tycker du att din kommun sköter sina olika verksamheter?	79% (81%)	84,6% (80,7%)	Öka 2022	Medborgarundersökningen utförs inte under 2023, utan 2024 blir nästa mätetal

Förvaltningsberättelse/Måluppföljning

Förändring i antal invånare över senaste femårsperioden ²³	+0,2%	+0,3%	1,2%	-0,2%
Nya bostäder som kan byggas med stöd av gällande detaljplan antal/1000 inv. ²⁴ mäts vartannat år	26,3	Mäts 2023	+25	Minskar
Antal nattkameror inom hemtjänsten	7	2	14	5
Antal digitala lösningar inom IFO	5	5	10	12
Antal digitala läkemedelsskåp i ordinärt boende, inskrivna kommunal hälso- och sjukvård	0	13	75	72

²³ Kolada, samhällsbyggnad

²⁴ Kolada, samhällsbyggnad

Årets resultat och god ekonomisk hushållning

I sammanställd redovisning ges en bild av kommunens åtagande oavsett juridisk form. Koncernens resultat uppgår till 23 mnkr, vilket är 32 mnkr sämre än föregående år och utgör 7 procent av den totala omsättningen. Den negativa resultatförändringen beror främst på det höga ränteläget och ökade pensionskostnader i och med nytt pensionsavtal och hög inflation. Andra orsaker till det lägre resultatet är en lägre intäktsökning avseende skatter och generella bidrag och lägre intäkter för försäljning av exploateringsfastigheter. I koncernens resultat har koncerninterna elimineringar gjorts med 23,9 mnkr.

Resultat före koncernelimineringar	2022	2023
Herrljunga kommun	46,2	19,5
Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler	1,3	0,7
Nossan Förvaltingsaktiebolag	0,8	-0,3
Herrljunga Elektriska AB	6,6	4,2
Herrljunga Vatten AB	0,0	0,5
Herrljungabostädet AB	6,3	-0,4

Tabell: Herrljunga kommunkoncerns resultat 2022--2023 före koncerninterna elimineringar

Herrljunga kommun har ett finansiellt mål att resultatet under en treårsperiod ska uppgå till minst 2 procent av kommunens skatteintäkter och generella bidrag. Kommunens resultat och budgetavvikelse 2023 uppgår till 19,5 mnkr. Jämfört med föregående år är årets resultat en försämring med 26,7 mnkr. I förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår årets resultat till 3,0 procent, vilket innebär att målsättningen för det enskilda året om 2 procent har infriats.

Kommunens nettokostnader redovisar en negativ budgetavvikelse på 3,1 mnkr, inklusive kapitalkostnader. Jämfört med föregående år är det en försämring med 15,1 mnkr.

Intäkter

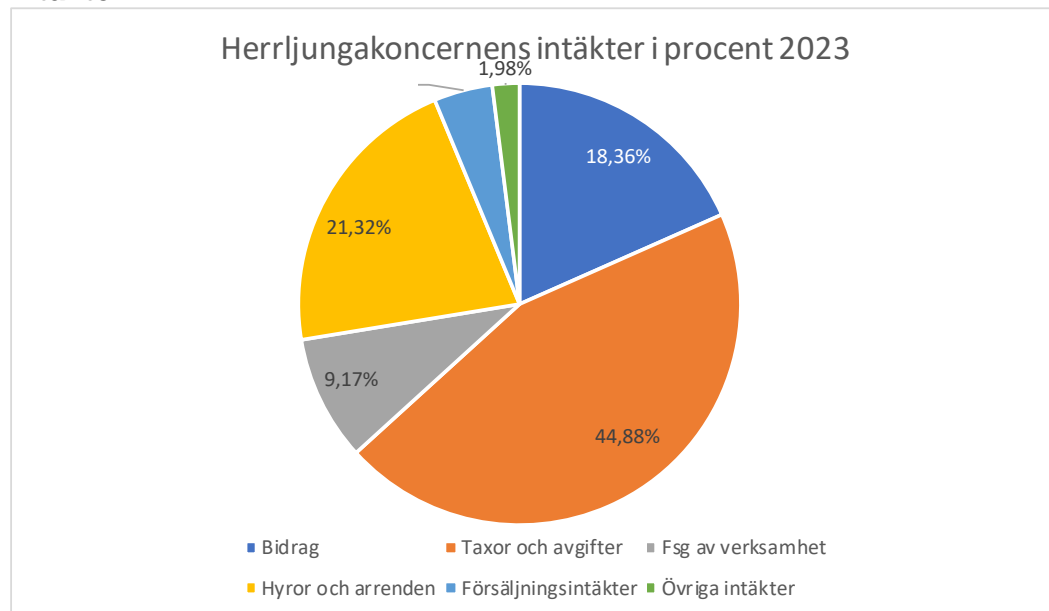

Diagram: Kommunkoncernens intäkter 2023

Herrljunga kommunkoncerns intäkter uppgår till 338 (315,3) mnkr. Det är en ökning med 7,4 procent jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på höjda taxor, hyresintäkter och ökade bidrag från statliga myndigheter.

Herrljunga kommuns intäkter uppgår till 153,8 mnkr. Jämfört med föregående år är det en ökning med 6,7 mnkr eller 4,5 procent. Ökningen beror främst på höjda taxor och högre indexering på avtal till följd av inflationen.

Kostnader

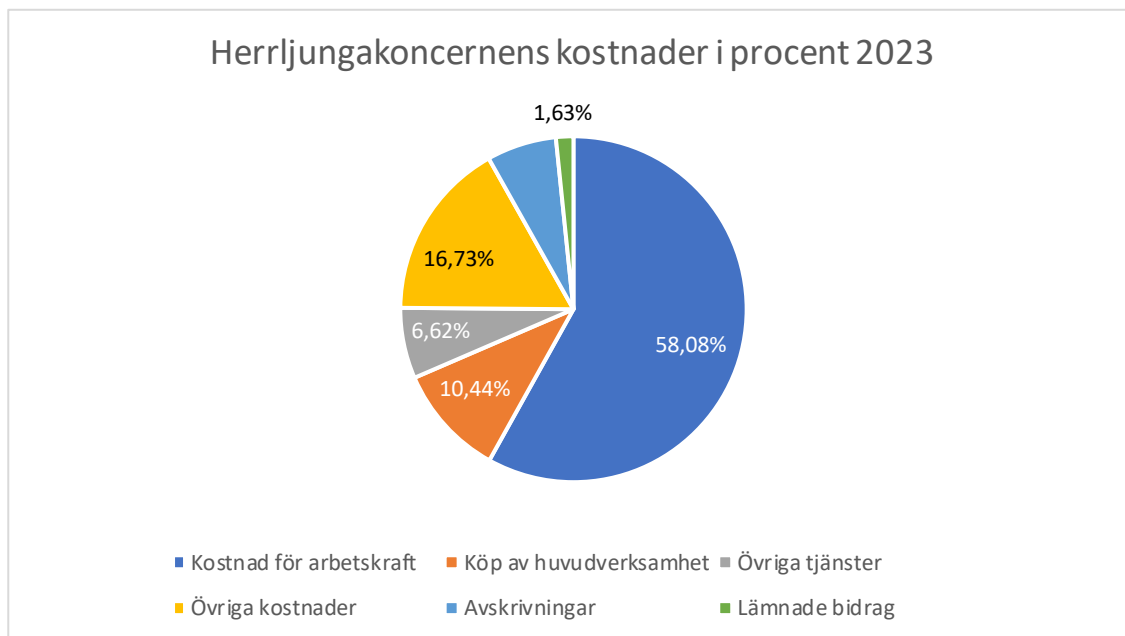

Diagram: Kommunkoncernens kostnader 2023

Kostnaderna för Herrljunga kommunkoncern uppgår till 896 (824) mnkr. Det är en ökning med 8,7 Kostnadsökningen beror till stor del på den höga inflationen och ökade pensionskostnader på grund av nytt pensionsavtal och inflations säkrade pensionsförsäkringar.

Herrljunga kommuns kostnader uppgår till 758,8 mnkr. Jämfört med föregående år är det en ökning med 60 mnkr eller 8,6 procent. Den främsta orsaken till kostnadsökningen är högre pensionskostnader, 36 mnkr på grund av nytt pensionsavtal och hög inflation. Interkommunal ersättning har ökat med 4 mnkr, då fler ungdomar söker sig till andra skolor och gymnasium utanför kommunen. Övriga kostnadsökningar har skett inom renhållning och gata/park på grund av nya avtal och fler externa uppdrag, placeringar inom barn och ungdom, fler insatser inom LSS och personlig assistans i extern regi. Övriga kostnadsökningar är relaterade till den höga inflationen.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkter och generella bidrag uppgår tillsammans till 655,9 (625,7) mnkr, år 2023. Jämfört med föregående år är det en ökning med 30,2 mnkr eller 4,8 procent. Av totala skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår skatteintäkter från Herrljunga kommuns eget skatteunderlag till 494,7 mnkr eller 75 procent. De generella statsbidragen uppgår till 161,2 mnkr och består av generella bidrag för inkomst- och kostnadsutjämning, regleringsbidrag och fastighetsskatt/-avgift, LSS-bidrag/avgift

Under den senaste femårsperioden har skatteintäkternas årliga förändringar varierat kraftigt vilket hänger samman med årliga förändringar i konjunkturen. När konjunkturen mattas av dämpas även skatteintäkternas ökningstakt. Även skatterättsliga förändringar och förändringar i befolkningens mängden påverkar skatteintäkternas utveckling. Intäktsökningen mellan år 2022 och 2023 är 4,8 procent, detta ska jämföras med föregående år som då hade en intäktsökning på 5,4 procent. Den något nedåtgående befolkningsutveckling är en bidragande orsak till den svagare skatteutvecklingen.

Skatteintäkternas utveckling	2019	2020	2021	2022	2023
Miljoner kronor	546,7	572,2	593,9	625,7	655,9
Utveckling, Procent	3,2	4,7	3,8	5,4	4,8

Tabell: Utjämnning av skatteintäkter de senaste fem åren 2019--2023

Nettoinvesteringar och självfinansieringsgrad

Årets nettoinvesteringar för Herrljunga kommunkoncern uppgår till 98,7 mnkr vilket är 84,7 mnkr lägre än föregående år. Herrljunga kommuns nettoinvesteringar har minskat med 76 mnkr, minskningen beror främst på höga investeringsutgifter för om- och tillbyggnad av Hagens demensboende år 2022. Koncernens investeringsutgifter har egenfinansierats till 86,6 procent vilket är en förbättring med 17,6 procentenheter, den lägre investeringsnivån under år 2023 har bidragit till den förbättrade självfinansieringsgraden.

Herrljunga kommun har ett finansiellt mål att investeringarna ska självfinansieras till 70 procent under en femårsperiod. Årets nettoinvesteringar uppgår till 44,1 mnkr. Budget för investeringar 2023 uppgår till 131,1 mnkr, det innebär en budgetavvikelse på 87 mnkr. Investeringsutgifterna egenfinansiering uppgår till 113,5 procent vilket är en förbättring med 51,3 procentenheter jämfört med föregående år. Den högre självfinansieringsgraden beror på låga investeringsutgifter 2023. För den senaste femårsperioden har den genomsnittliga självfinansieringsgraden uppgått till 76,7 procent, vilket innebär att det långsiktiga målet om självfinansiering har infriats.

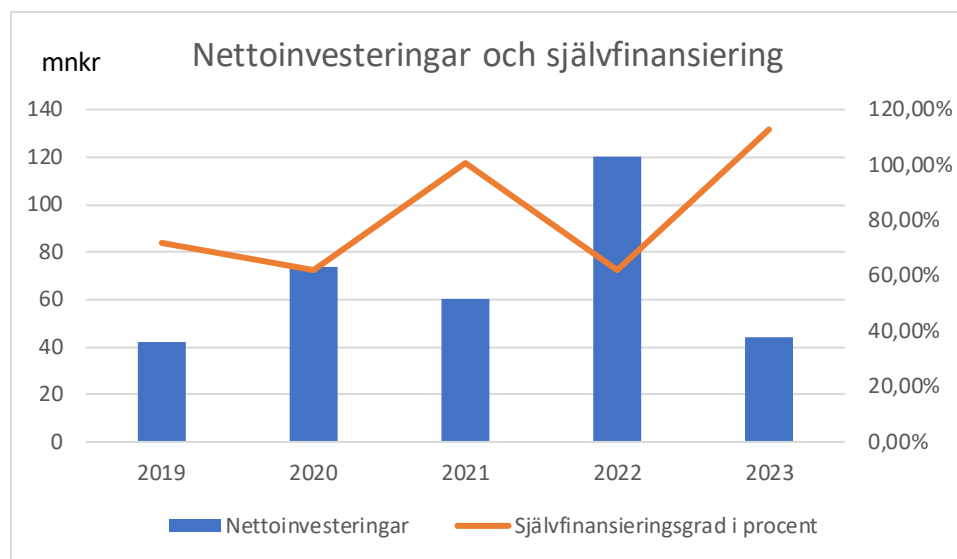

Diagram: Herrljunga kommuns nettoinvesteringar och självfinansieringsgrad mellan 2019--2023

Soliditet Herrljunga kommun

Soliditet är ett mått på den finansiella styrkan på lång sikt. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel det vill säga skatteintäkter. Kommunens soliditet uppgår till 46,5 procent, jämfört med föregående år är det en ökning med 3 procentenheter.

Soliditet kommunkoncernen

Bolagens soliditet enligt ägardirektiv:

Bolag	mål (lägst)	måluppfyllelse
Herrljungabostäder AB	15 procent	16,0 procent
Herrljunga Elektriska AB	35 procent	54,2 procent
Nossan Förvaltningsaktiebolag	10 procent.	10,3 procent

Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers soliditet uppgår till 7,8 procent.

Ett av Herrljunga kommuns finansiella mål är att soliditeten inte ska understiga 35 procent. Soliditeten år 2023 uppgår till 46,5 procent, vilket innebär att det finansiella målet är infriat. Den förbättrade soliditeten beror främst på ett stärkt eget kapital och förhållandevis låga investeringsutgifter år 2023.

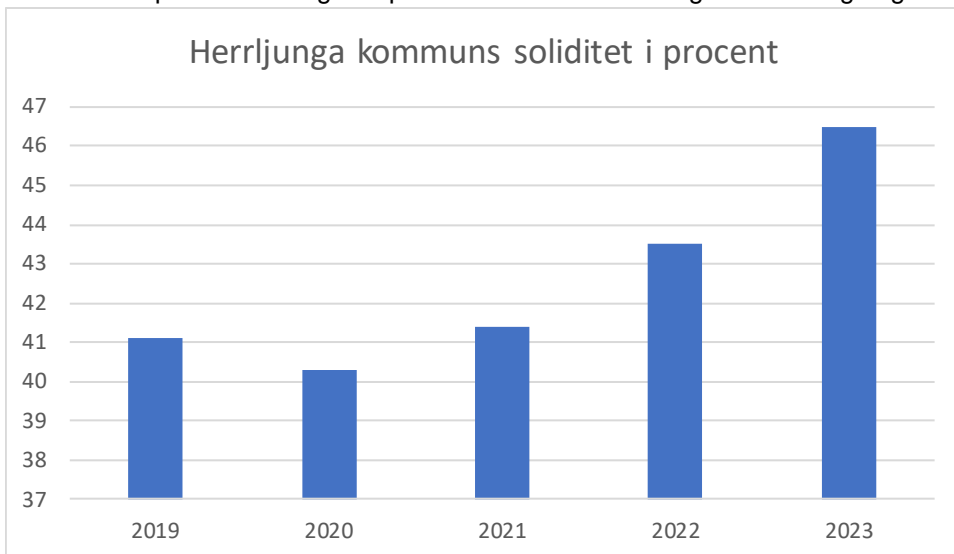

Diagram: Herrljunga kommuns soliditet i procent mellan 2019--2023

Skuldsättningsgrad

Den andra sidan av soliditeten är skuldsättningsgraden som beskriver hur stor del av tillgångarna som finansierats med främmande kapital. För 2023 har Herrljunga kommunkoncern en skuldsättningsgrad på 75,4 procent och jämfört med föregående år är det en minskning med 1,4 procentenheter. Det är den kortfristiga skuldsättningsgraden som har minskat.

Herrljunga kommuns totala skuld och avsättningsgrad uppgår till 53,5 procent. Jämfört med föregående år är det en minskning med 2,9 procent. Lägre kortfristiga skulder bidrar till den lägre skuldsättningsgraden.

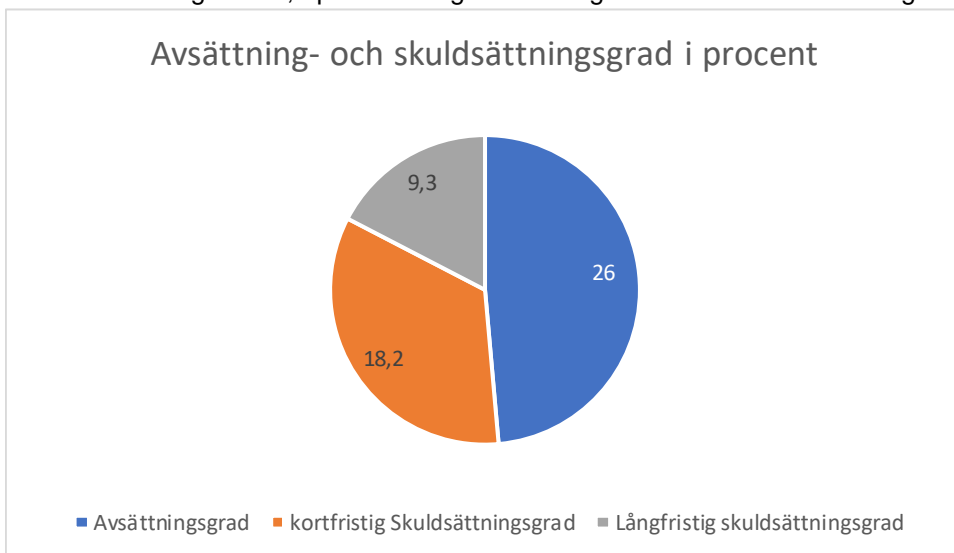

Diagram: Herrljunga kommuns totala skuld- och avsättningsgrad 2023

Balanskravsresultat

I Kommunallagen regleras att om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmast följande tre åren. Om synnerliga skäl finns kan fullmäktige besluta att reglering ej ska ske. Kommunallagen ger möjlighet att under vissa betingelser reservera delar av ett positivt resultat i en Resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt.

Kommunfullmäktige i Herrljunga Kommun beslutade i november 2013 att tillämpa principerna för resultatutjämningsreserv och att avsättning kan göras för den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Herrljunga Kommun har sedan tidigare år inget negativt balanskrav att återställa och för år 2023 är balanskravet uppfyllt.

Balanskravsavstämning (mnkr)	2021	2022	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	27,9	46,2	19,5
- Samtliga realisationsvinster	-1,7	0,0	-2,0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet			
- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper			
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper			
- Fullfonderingens resultatpåverkan	-3,5	-4,9	4,8
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	22,7	41,3	22,3
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-20,0	
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv			
= Årets balanskravsresultat	22,7	21,3	22,3

Tabell: Balanskravsavstämning för året 2023.

Väsentliga personalförhållanden

Personalredovisningen syftar till att tydliggöra hur kommunen under året har arbetat med personalfrågorna. Utgångspunkt för arbetet är kommunens personalpolitiska program samt Servicenämndens beskrivna uppdrag och mål för stödfunktionen Personalavdelningen.

Personalstruktur

Kommunens anställda är i tjänsteorganisationen uppdelade i fem förvaltningar – Kommunstyrelsen, Socialförvaltningen, Bildningsförvaltningen, Tekniska förvaltningen samt Bygg och Miljöförvaltningen. Per 2023-11-30 uppgick det totala antalet månadsanställda till 850 personer vilket är en minskning med 29 personer jämfört med 2022. Fördelningen mellan män och kvinnor ligger kvar på ungefär samma nivå som tidigare år. Detta samma gäller antalet heltidsanställningar som utgör 90% av alla tillsvidareanställda., där män har 92% och kvinnor 90%.

Månadsavlönad personal	2022	2023
Antal månadsavlönade	879	850
Antal omräknade heltider	841	816
Andel kvinnor i procent	80	79
Andel män i procent	20	21

Arbetad tid

Nettoarbetstid är den del av överenskommen arbetstid som utförts efter avdrag för olika typer av frånvaro och utgör tillsammans med övertid och fyllnadstid totalt arbetad tid. Den totala arbetstiden redovisas som årsarbeten (åa). Inom kommunen motsvarar en årsarbetare 165 timmar per månad dvs 1980 timmar per år. Total arbetad tid omräknat till årsarbetare 2023 uppgår 641,3 åa vilket är en ökning med 3,1 årsarbetare i förhållande till 2022. Fyllnadstiden har minskat något, med 0,9 åa. Att timavlönade minskar beror på att förvaltningarna, främst Socialförvaltningen och Bildningsförvaltningen, använt sig av färre vikarier.

Total arbetstid, timmar omräknad till årsarbetare	2022	2023
Månadsavlönade nettoarbetstid	563,3	641,1
Timavlönade	70,5	60,6
Fyllnadstid	3,6	2,5
Övertid	3,6	2,5
Totalt	641,3	706,7

Företagshälsovård

Under 2023 köpte kommunen företagshälsovårdstjänster för ca tkr. Detta är en ökning från tidigare år, vilket delvis kan bero på att Skaraborgshälsan som är "ny" företagshälsovård sedan april 2022 nu är mer etablerad

och känd och därför nyttjas mer frekvent än tidigare. En viktig faktor är också att de så kallade Ko-Kr medlen, där kommunen framgångsrikt sökt pengar och fått medel för att genomföra insatser inom främst förebyggande arbete med sjukfrånvaro

Personalförmåner

Herrljunga kommun erbjuder sina anställda olika personalförmåner såsom friskvårdserbjudande på 1 tkr, fria bad, fem-sex extra semesterdagar genom att växla in semesterersättning samt möjlighet att köpa västrafikkort via lön.

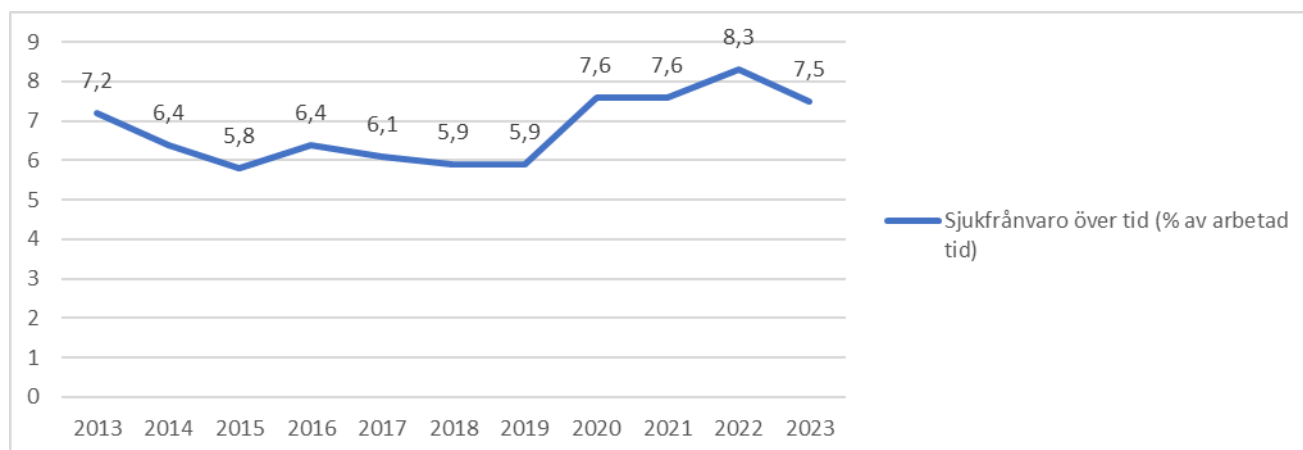
Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron redovisas i förhållande till ordinarie arbetstid och omfattar även timavlönade.

Av den totala sjukfrånvaron utgörs 47,9% av långtidsfrånvaro vilket är en ökning om 7 procentenheter mot föregående år. Högst sjukfrånvaro ses inom yrkesområden inom vård- och omsorgsarbete.

Redovisning av sjukfrånvaro i förhållande till ordinarie arbetstid i procent	2022	2023
Total sjukfrånvaro	8,3	7,5
Långtidssjukfrånvaro (>60 dagar)	40,9	47,9
Total sjukfrånvarotid		
för kvinnor	8,9	8,1
för män	4,8	5,0
Total sjukfrånvarotid		
-29 år	4,9	5,4
30–49 år	7,5	6,2
50-år	9,7	9,4

Utifrån ett 10 årigt perspektiv kan konstateras att den totala sjuknivån nu ligger i paritet med sjuktalen före pandemin.

Lönepolitik

Årets lönerrevision har genomförts utifrån de centrala avtalens intentioner. I kommunen avsattes 3,2% till löneökning. Dessutom fick vi förhålla oss till Kommunals centrala avtal som hade en koppling till "märket", vilket medförde att det blev 4,1% för Kommunal. Totalt landade Kommunen på 3,5% i löneökning.

Ekonomi

Herrljunga kommuns totala personalkostnader har ökat med 43,4 mnkr mellan åren 2022 och 2023. Lönekostnaderna har ökat med 7,0 mnkr och PO-pålägg med 4,9 mnkr. Kostnadsökningen för löner och arvoden beror främst på lönerrevisionen för 2023 men även på fler antal anställda. Att pensionskostnaderna inklusive särskild löneskatt har ökat med 31,5 mnkr beror på inflationssäkring av pensionskostnader och ändrat pensionsavtal. Sjuklönekostnaderna har minskat med 1,2 mnkr på grund av minskad sjukfrånvaro.

Personalkostnader (mnkr)	2022	2023	Procentuell förändring
Löner och arvoden	328,7	335,7	2,1%
PO-pålägg	98,8	103,7	5,0%
Pensioner inkl löneskatt	34,0	65,5	92,6%
Totalt	461,5	504,9	9,4%
varav sjuklönekostnader	8,1	6,9	-14,8%

Förväntad utveckling

Den offentliga sektorn står inför stora utmaningar med ökande efterfrågan och behov av välfärdstjänster. Detta är en naturlig konsekvens av demografiförändringar i kombination med en ökad försörjningskvot. Utmaningarna påverkar hela kommunsvetige men Herrljunga har utmaningar kring en åldrande befolkning (25%) samt behov av välfärdstjänster över hela den geografiska ytan. För kommunens del så innebär detta fortsatt behov att prioritera bland verksamheter, effektivisera och utveckla med hjälp av digitalisering samt behov av effektiv kompetensförsörjning.

Kommunens strategiska läge inom regionen gör Herrljunga till del av den regionförstoring som pågår och detta bör gynna kommunens förmåga till attraktivitet och tillväxt. Infrastruktur fortsätter att vara en prioriterad fråga, vilket också har stor vikt för kommunens näringsliv. Arbetet med att identifiera behov av elnätkapacitet inom kommun för att förbereda inför framtida näringslivsetableringar och kunna hantera detta behov preventivt är också fortsatt ett prioriterat område.

Det säkerhetspolitiska läget har fortsatt försämrats och totalförsvarsplanering har återkommit som ett uppdrag till kommunerna. Det innebär ett omfattande arbete med återuppbyggnaden av förmågan till civilt försvar och att säkra samhällets funktionalitet och värna civilbefolkningen. Där pågår ett arbete med att utreda möjligheten för ett medlemskap i Räddningstjänstförbundet Stor Göteborg (RSG) i syfte att stärka kommunens strategiska och långsiktiga förmåga utifrån de krav som nu ställs på kommunen.

De övergripande kommungemensamma administrativa processerna kommer löpande att utvecklas, i syfte att effektivisera och möjliggöra för en säker och tillgänglig informationshantering. Under året hoppas förvaltningen på att kunna prioritera och återuppta arbetet med lokalfrågorna i kommunhuset.

Ett stort antal detaljplaner är under framtagande. Planberedskapen för villatomter i kommunen är god. Det saknas planlagd mark som möjliggör för flerbostadshus och radhus/parhus. Detta ryms inom detaljplanen för Skogsgatan, Skoghällavägen vilken förväntas kunna antas 2024. Exploateringsområde Skoghällavägen, Skogsgatan kommer börja projekteras under 2024 för att ta fram förfrågningsunderlag och kunna påbörja en exploatering i slutet av 2024 början av 2025.

Renhållning har from 1/1 2024 tagit över driften av kommunens återvinningsstationer. Från 1/1 -27 så finns det ett krav på att samla in förpackningar fastighetsnära, det innebär att man ska kunna lämna sina förpackningar på samma ställe som man idag lämnar sitt mat- och restavfall. Ett stort arbete med ett nytt insamlingssystem kommer pågå under året.

Hållbarhet blir en allt mer central aspekt inom samhällsbyggnad och ställer också högre krav på kommunerna. Det handlar om att minimera miljöpåverkan, effektivt använda resurser och skapa samhällen som är motståndskraftiga mot framtida utmaningar. Här kommer kommunen fortsatt jobba mot energieffektiva lösningar i våra fastigheter och fortsatt arbeta med matsvinn inom kostenheten.

De pågående kommunala investeringsprojekten löper på enligt sina tidplaner och de tilldelade investeringsmedlen följer med några avvikelser mot budget. Arbetet kommer fortgå under 2024 med start av Hagen etapp 2 samt byggstart av Hemgården och Altorpskolan.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Resultaträkning (mnkr)	Not	Koncernen		Kommunen		
		Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Verksamhetens intäkter	4	315,3	338,7	147,2	153,8	144,9
Verksamhetens kostnader	5	-824,0	-895,8	-698,8	-758,8	-743,5
Avskrivningar/Nedskrivningar	6,11,12	-55,7	-62,4	-28,3	-30,4	-33,2
Verksamhetens nettokostnader		-564,4	-619,5	-579,9	-635,3	-632,2
Skatteintäkter	7	472,4	494,7	472,4	494,7	483,2
Gen statsbidrag och utjämn	7	153,3	161,2	153,3	161,2	148,4
Verksamhetens resultat		61,3	36,4	45,8	20,5	-0,5
Finansiella intäkter	8	0,8	2,3	1,1	2,4	0,9
Finansiella kostnader	9	-7,0	-15,7	-0,8	-3,5	-0,8
Resultat efter finansiella poster		55,1	23,0	46,2	19,5	-0,4
Extraordinära poster		-	-	-	-	-
Årets resultat		55,1	23,0	46,2	19,5	0,0

Tabell: Herrljunga kommuns resultaträkning

Balansräkning

Tillgångar (mnkr)	Not	Koncernen		Kommunen		
		Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar	11	0,2	0,3	0,2	0,1	-
Materiella anläggningstillgångar	12	1 093,9	1 143,5	542,7	567,0	639,9
varav mark, byggnader och tekniska anlägg.		793,2	1 002,3	400,8	511,9	-
varav maskiner och inventarier		186,2	124,6	35,3	42,6	-
varav övriga materiella anläggningstillg.		114,5	16,9	106,7	12,5	-
Finansiella anläggningstillgångar	13	13,3	14,4	58,8	60,1	28,7
Summa anläggningstillgångar		1 107,4	1 158,2	601,7	627,3	668,6
Bidrag till statlig infrastruktur	14	1,9	1,7	1,9	1,7	1,8
Omsättningstillgångar						
Förråd/exploatering	15	7,3	8,3	2,9	2,8	4,0
Fordringar	16	170,2	160,3	111,4	105,3	72,6
Kortfristiga placeringar		-	-	-	-	-
Kassa och bank	18	83,6	53,0	83,6	53,0	14,4
Summa omsättningstillgångar		261,0	221,6	197,9	161,1	91,0
Summa Tillgångar		1 370,3	1 381,5	801,4	790,1	761,4

Tabell: Herrljunga kommuns balansräkning

Eget kapital, avsättningar och skulder (mnkr)	Not	Koncernen		Kommunen		Budget 2023
		Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	
Eget kapital						
Årets resultat		55,1	23,0	46,2	19,5	-
Resultatutjämningsreserv		44,5	44,5	44,5	44,5	24,5
Övrigt eget kapital		218,7	275,7	258,4	303,6	302,5
Summa eget kapital	19	318,3	343,1	349,0	367,5	327,0
Avsättningar						
Avsättningar för pension och liknande förplikt		178,8	184,4	178,8	184,4	178,6
Andra avsättningar		40,0	41,2	20,8	21,1	20,0
Summa avsättningar	20	218,8	225,6	199,6	205,5	198,6
Skulder						
Långfristiga skulder	21	598,1	596,0	63,7	73,4	150,0
Kortfristiga skulder	22	235,0	216,7	189,1	143,7	85,8
Summa skulder		833,1	812,7	252,8	217,1	235,8
Summa eget kapital, avsättn och skulder		1 370,1	1 381,5	801,4	790,1	761,4
<i>Poster inom linjen</i>	23					
Borgensåtagande		-	-	510,7	507,3	
Övriga ansvarsförbindelser		2,1	1,2	2,1	1,2	
Pensionsförpliktelser		-	-	-	-	
Särskild löneskatt på pensionsförpliktelser		-	-	-	-	

Tabell: Herrljunga kommuns balansräkning

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys (mnkr)	Not	Koncern		Kommun		
		Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Årets resultat		55,4	23,0	46,2	19,5	-
Justering av- och nedskrivningar	6,11,12	59,2	66,0	28,3	30,4	33,2
Avskr ersättningar			0,3	-	0,3	-
Justering realisationsvinst/förlust		-	-2,0	-	-2,0	-
Justering för övriga ej likvidpåverkande poster		-6,3	-16,7	-1,8	-9,5	-13,7
- övriga avsättningar	20	-1,3	0,4	-1,3	0,4	-7,7
- pensionsskuldens förändring	20	-6,2	5,6	-6,2	5,6	-0,9
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		101,2	76,3	65,5	44,4	10,9
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-7,6	9,1	-10,1	6,1	-32,6
Ökning/minskning förråd och expl		-0,7	-0,9	-0,1	0,1	-1,3
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-19,0	-3,6	-8,1	-45,4	-28,3
Medel från den löpande verksamheten		73,9	80,9	47,2	5,2	-51,3
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	12	-160,2	-100,2	-119,8	-44,1	-117,8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	12	-	2,1	-	-	-
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	11	-	-	-	-	-
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		-	-	-	-	-
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	13	89,6	89,6	-1,3	89,6	-1,3
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	13	-	-	-	-	49,7
Summa Investeringsverksamhet		-70,6	-99,4	-30,2	-45,4	-38,2
Finansieringsverksamhet						
Nyupptagna lån		21,5	22,1	-	-	60,0
Amortering av skuld		-3,3	-4,2	-	-0,3	-
Minskning av långfristiga skulder		-0,3	-30,0	-0,3	-	-
Ökning av långfristiga skulder		9,4		9,4	10,0	-
Ökning av långfristiga fordringar		-		-	-	-
Minskning av långfristiga fordringar		-		-	-	-
Medel från finansieringsverksamhet		27,3	-12,1	9,1	9,7	60,0
Bidrag till infrastruktur	14	-1,9		-0,1	0,1	
Årets kassaflöde		28,7	-30,6	25,9	-30,6	-29,5
Likvida medel vid årets början		54,9	83,6	25,6	83,6	43,9
Likvida medel vid årets slut	18	83,6	53,0	83,6	53,0	14,4

Tabell: Herrljunga kommuns kassaflödesanalys

Nyckeltal

Nyckeltal (procent där inget annat anges)	Koncernen		Kommunen		
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Resultat – Kapacitet					
Verksamhetens nettokost/ skatteintäkt och statsbidrag	81,3	84,9	88,2	92,2	94,8
Planenliga avskrivningar / skatteintäkter och statsbidrag	8,9	9,5	4,5	4,6	5,2
Finansnetto / skatteintäkter och statsbidrag	1,0	2,0	-0,1	0,2	-0,0
Kostnadernas andel av skatteintäkt och statsbidrag	91,2	96,5	92,6	97,0	100,0
Årets resultat / Skatteintäkt och generella statsbidrag	8,8	3,5	7,4	3,0	0,0
Årets resultat/ eget kapital	17,3	6,7	13,2	5,3	0,0
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	60,4	46,5	61,8	113,1	25,3
Investeringsvolym/nettokostnader	36,1	32,9	21,8	7,3	21,9
Avskrivningar / nettoinvesteringar	30,4	34,0	23,5	68,9	25,3
Soliditet	23,2	24,8	43,5	46,5	43,0
Soliditet inkl. pensionsskuld och löneskatt	23,2	24,8	43,5	46,5	43,0
Soliditet exkl pensionsskuld och löneskatt	35,6	37,5	65,0	68,6	65,5
Total skuld- och avsättningsgrad	76,8	75,2	56,4	53,5	57,1
varav avsättningsgrad	16,0	16,3	24,9	26,0	26,1
varav kortfristig skuldsättningsgrad	17,2	15,7	23,6	18,2	11,3
varav långfristig skuldsättningsgrad	43,6	43,1	8,5	9,3	19,7
Risk och kontroll					
Kassalikviditet	108,0	98,4	103,1	110,1	101,4
Rörelsekapital (mnkr)	83,6	53,0	83,6	53,0	14,4

Tabell: Herrljunga kommuns nyckeltal

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Herrljunga kommun följer i allt väsentligt den kommunala bokförings- och redovisningslagen (Lag 2018:597) men även de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Sammanställda räkenskaper

Enligt RKR R16 har kommunen skyldighet att upprätta sammanställda räkenskaper om särskild ekonomisk betydelse föreligger, om den kommunala koncernens omsättning av företagets omsättning eller omslutning överstiger 5 procent av kommunens skatteintäkter och generella bidrag. I Herrljunga kommuns sammanställda räkenskaper ingår förutom Herrljunga kommun även Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler och Nossan Förvaltningsaktiebolag med dess dotterbolag Herrljungabostäder AB och koncernen Herrljunga Elektriska AB.

De sammanställda räkenskaperna upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Bokslutet baseras på Herrljunga kommuns värderings- och avskrivningsprinciper. Interna transaktioner har eliminerats.

Pensionsskuld

Enligt beslut i Kommunfullmäktige 2018-06-19 § 86 ska Herrljunga kommun tillämpa fullfondering av pensionsskulden. Beslutet innebär att ansvarsförbindelsen från och med 2019-01-01 har lyfts in i balansräkningen. Den skuld som är intjänad innan 1998 är medtagen i ansvarsförbindelsen som lyfts in i balansräkningen. Herrljunga kommun har valt fullfonderingsmodellen för att det ger en mer rättvisande bild av kommunens pensionsåtagande och resultat. Enligt Länsrättens bedömning i dom 2005-09-27 mål nummer 3348–04 föreligger det inte några hinder för en högre ambitionsnivå än den miniminivå som regleras i den kommunala redovisningslagen. Redovisningen är dock inte i enlighet den kommunala bokförings- och redovisningslagen.

Värdering av kommunens pensionsförpliktelse görs med tillämpning av RIPS 21.

Immateriella anläggningstillgångar

RKR R3 har tillämpats vid klassificering, redovisning, värdering, avskrivning samt upplysning av immateriella tillgångar. Kommunen har endast förvärvade immateriella anläggningstillgångar. Anläggningstillgången ska ha ett anskaffningsvärde av minst ett prisbasbelopp och en varaktighet av minst tre år för att aktiveras. Den genomsnittliga avskrivningstiden är 5 år.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet reducerad med avskrivningar. För att aktiveras som investering måste den materiella anläggningstillgången vara avsedd för stadigvarande bruk, ha en livslängd på minst tre år och ett anskaffningsvärde över ett prisbasbelopp. Avskrivningar och internränta bokförs den månad investeringen aktiveras. Anläggningstillgångarna skrivs av linjärt över nyttjandeperioden med avskrivningstid enligt tabellen nedan.

Avskrivningstider	
Datorer och servrar	3-5 år
Övriga maskiner och inventarier	5-20 år
Fordon	5-10 år
Verksamhetsfastigheter	10-33 år
Fastigheter för affärsverksamhet	20-33 år
Markanläggningar	20-50 år
Mark	Ingen avskr

Tabell: Avskrivningstider för olika materiella tillgångar.

Komponentuppdelning tillämpas från 2014 och samtliga gamla anläggningar har gjorts om till komponenter. Detta innebär att RKR R4 följs.

Redovisning av intäkter

Skatteintäkter redovisas i enlighet med RKR R2. Periodisering av statsbidrag och generella bidrag har gjorts enligt anvisningar i RKR R2.

Avsteg mot RKR R2 görs gällande redovisning av intäkter från Migrationsverket för flyktingar. De intäkter som inte matchats mot kostnader periodiseras till nästkommande år, detta enligt beslut i Kommunfullmäktige. Varje enskilt års över- respektive underskott balanseras för att inte påverka kommunens egna medel. Tre år efter det ankomstår som målgruppen kommit till Herrljunga kommun redovisas ett resultat. Finns det ett överskott för avräknad ankomstgrupp, och gruppen finns kvar, kan överskottet balanseras i ytterligare två år. Därefter ska överskottet redovisas till årets resultat. Total påverkan på resultatet för 2023 är en ökad intäkt på 4,9 mnkr

Leasing

Leasingavtal ska enligt RKR R5 klassificeras och redovisas som operationellt och finansiellt avtal, varav finansiell leasing redovisas som en tillgång i balansräkningen. Herrljunga kommun redovisar den del av lös egendom som klassificeras som finansiell leasing från och med januari 2023 och en justering av 2022 års räkenskaper är gjorda.

Herrljunga kommun gör avsteg från RKR R5 när det gäller hyra av lokal som klassificeras som finansiell leasing.

Kassa bank i kommunens balansräkning

Herrljunga kommun redovisar koncernens bankengagemang per 2023-12-31 i kommunens balansräkning. Underkonton tillhörande dotterbolag redovisas som en koncernskuld i kommunens balansräkning. 2022 års räkenskaper är justerade.

Upplysning om investeringsredovisningens uppbyggnad samt ekonomistyrningsprinciper

Investeringsredovisningen visar årets utgifter för avslutade samt pågående investeringsprojekt. Varje år fattar kommunfullmäktige beslut om investeringsbudget och flerårsplan.

Kommunfullmäktige beslutar om en investeringsbudget per projekt när det gäller de större investeringsprojekten (>3 mnkr). Lokalförsörjnings- och underhållsplaner ligger till grund för den beslutade investeringsbudgeten. För mindre löpande lokalförsörjning- och underhåll finns medel avsatta i investeringsbudgeten årligen.

För investeringsobjekt understigande 3 miljoner kronor beslutar kommunfullmäktige om årlig investeringsram för kommunstyrelsen/servicenämnden. Inom erhållen investeringsram disponerar kommunstyrelsen/servicenämnden anslagen.

Kommunfullmäktiges beslutade investeringsbudget år 2023:

- Skattefinansierade investeringsobjekt >3 mnkr
- Skattefinansierade investeringsobjekt <3 mnkr
- Avgiftsfinansierade investeringar
- Exploateringsinvesteringar

Ombudgetering mellan år prövas av kommunfullmäktige i samband med prövning av årsredovisningen. Kommunen har under år 2023 omklassificerat leasingavtal som avser lös egendom och har en nyttjandeperiod som sträcker sig längre än tre år.

Internredovisning

Eget arbete som är kopplat till investeringar redovisas som en investeringsutgift övriga interna kostnader redovisas som en driftkostnad.

Öppet för externa transaktioner

Kommunens redovisning har varit öppen för externa transaktioner till den 14 januari 2024. Därefter har kostnader och intäkter överstigande 50 tkr hänförts till redovisningsåret. Det förekommer inga väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens utgång.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Upprättande av års- och koncernredovisning enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt enligt BFN 2012:1 (K3) för bolagskoncernen kräver att fullmäktige, nämnd, styrelse och företagsledning gör antaganden om framtiden och andra viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar på balansdagen som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder i framtiden.

Det görs också bedömningar som har betydande effekt på de redovisade beloppen i denna års- och koncernredovisning. Uppskattningar och bedömningar baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer som under rådande förhållanden anses vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och bedömningar används sedan för att fastställa redovisade värden på tillgångar och skulder som inte framgår tydligt från andra källor.

Genomgående för kommunkoncernen är att uppskattningar och bedömningar utgår från försiktighetsprincipen. Exempel på försiktighetsprincipen, samt ovanstående ställningstagande, är främst hänförligt till poster som till exempel osäkra fordringar, tvister, avsättningar i övrigt med mera.

Not 3 Inköp och försäljningar mellan koncernföretag

Koncernintern fakturering har skett med 20,7 mnkr (20,8 mnkr), vilket har eliminerats i koncernens resultaträkning.

Not 4 Verksamhetens intäkter (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Bidrag	62,2	64,4	62,2	64,4
<i>Varav bidrag från statliga myndigheter</i>	<i>54,7</i>	<i>56,9</i>	<i>54,7</i>	<i>56,9</i>
Exploateringsintäkter	5,7	0,3	5,7	0,3
Försäljning av verksamhet	25,5	31,0	25,5	31,0
Försäljningsintäkter	14,5	14,5	17,9	14,5
Hyror och arrenden	65,3	72,1	8,4	8,6
Realisationsvinster	-	2,0	-	2,0
Taxor och avgifter	140,5	151,8	27,5	33,1
Övriga intäkter	1,6	2,6	-	-
Summa verksamhetens intäkter	313,7	338,7	147,2	153,8

Varav bidrag från statliga myndigheter				
Skolverket	15,2	18,3	15,2	18,3
Socialstyrelsen	9,7	13,5	9,7	13,5
Migrationsverket	12,3	9,4	12,3	9,4
Arbetsförmedlingen	7,8	7,0	7,8	7,0
Försäkringskassan	2,0	2,0	2,0	2,0
Övriga statliga bidrag	7,8	6,7	7,8	6,7
Summa statliga bidrag	54,7	56,9	54,7	56,9

Not 5 Verksamhetens kostnader (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Inköp av anläggningstillgångar	-4,5	-3,1	-4,5	-3,1
Köp av huvudverksamhet	-84,7	-100,1	-84,7	-100,1
Lokal- o markhyror	-5,0	-5,7	-5,0	-5,7
Lämnade bidrag	-16,6	-15,6	-16,6	-15,6
Lön och soc avg*	-477,4	-503,6	-433,5	-451,9
Pensionskostnad*	-28,0	-52,9	-28,0	-52,9
Realisationsförluster	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Skattekostnad	2,1	-2,0	-	-
Övriga kostnader	-148,5	-149,4	-65,1	-66,2
Övriga tjänster	-61,3	-63,4	-61,3	-63,4
Summa verksamhetens kostnader	-824,0	-895,8	-698,8	-758,8
*Från 2019 har Herrljunga kommun infört fullfondering av sin pensionsförpliktelse vilket bidrar till lägre pensionskostnader inkl särskild löneskatt för 2022 4,9 mnkr och högre pensionskostnader för 2023 med 4,8 mnkr				

Not 6 Av- och nedskrivningar (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Avskrivning immateriella tillgångar	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Avskrivning byggnader och anläggningar	-35,9	-53,6	-20,9	-22,0
Avskrivning maskiner och inventarier	-19,7	-8,7	-7,3	-8,3
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	-	-	-	-
Summa av- och nedskrivningar	-55,7	-62,4	-28,3	-30,4

Not 7 Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Preliminära skatteintäkter	458,2	484,8	458,2	484,8
Preliminär slutavräkning innevarande år	11,1	7,5	11,1	7,5
Slutavräkning föregående år	3,0	2,5	3,0	2,5
Summa kommunalskatteintäkter	472,4	494,7	472,4	494,7

Generella statsbidrag & utjämning (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Inkomstutjämningsbidrag/avgift	117,2	123,9	117,2	123,9
Strukturbidrag	-	-	-	-
Regleringsbidrag/avgift	26,3	22,2	26,3	22,2
Generella bidrag från staten	4,8	5,6	4,8	5,6
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	-5,0	-7,0	-5,0	-7,0
Bidrag/Avgift för LSS-utjämning	-13,7	-9,4	-13,7	-9,4
Fastighetsavgift	23,8	25,9	23,8	25,9
Summa generella statsbidrag och utjämning	153,3	161,2	153,3	161,2
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag	625,7	655,9	625,7	655,9
<i>Generella statsbidrag</i>				
<i>Skolmiljarden</i>	1,2	-	1,2	-
<i>Minskad andel timanställda inom vård och omsorg om äldre</i>	2,7	4,7	2,7	4,7
<i>Ökad specialistundersköterskekompetens inom vård och omsorg om äldre</i>	0,2	0,7	0,2	0,7
<i>Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina</i>	0,2	0,3	0,2	0,3
<i>Tillfälligt stöd för ökade kostnader för finansiering</i>	0,2	-	0,2	-
<i>Statsbidrag 2022 års val</i>	0,3	-	0,3	-

Not 8 Finansiella intäkter (tkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Ränteintäkter	730,0	2 169,2	990,9	2 306,6
Utdelning på aktier och andelar	31,6	53,9	31,6	53,9
Övriga finansiella intäkter	89,6	37,9	89,6	37,9
Summa Finansiella intäkter	851,2	2 261,0	1 112,0	2 398,3

Not 9 Finansiella kostnader (tkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Räntekostnader	-6 694,6	-13 926,1	-315,1	-1 772,0
Ränta pensionsskuld	-227,8	-917,0	-227,8	-917,0
Bankkostnader	-106,5	-	-106,5	-
Övriga finansiella kostnader	-101,0	-776,9	-101,0	-776,9
Summa Finansiella kostnader	-7 130,0	-15 620,0	-750,5	-3 466,0

Not 11 Immateriella anläggningstillgångar (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Ingående anskaffningsvärde	3,3	3,3	1,8	1,8
Investeringsbidrag	-	-	-	-
Nyanskaffningar	-	0,2	-	0,2
Försäljningar	-	-	-	-
Utrangeringar	-	-	-	-
Korrigeringar	-	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde	3,3	3,5	1,8	1,9
Ingående av- och nedskrivningar	-3,0	-3,1	-1,5	-1,6
Årets avskrivningar	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Försäljningar	-	-	-	-
Utrangeringar	-	-	-	-
Korrigeringar	-	-	-	-
Utgående av- och nedskrivningar	-3,1	-3,2	-1,6	-1,6
Utgående bokfört värde	0,2	0,3	0,2	0,3
Genomsnittlig nyttjandeperiod	5,0	5,0	5,0	5,0

Not 12 Materiella anläggningstillgångar				
Maskiner, fordon och inventarier (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Ingående anskaffningsvärde	380,2	408,0	74,8	81,2
Nyanskaffningar	29,0	38,0	5,8	15,6
Investeringsbidrag	-	-	-	-
Försäljningar	-	-	-	-
Utrangeringar	-1,9	-1,8	-	-3,6
Korrigeringar	-	-	0,6	-
Utgående anskaffningsvärde	408,0	444,2	81,2	93,2
Ingående av- och nedskrivningar	-203,6	-222,4	-38,4	-46,0
Årets avskrivningar	-16,9	-22,9	-7,6	-8,2
Försäljningar	-	-	-	-
Utrangeringar	-	3,6	-	3,6
Korrigeringar	-1,9	-2,6	-	-
Utgående av- och nedskrivningar	-222,4	-244,3	-46,0	-50,6
Summa utgående bokfört värde	184,9	199,9	35,2	42,6
- varav maskiner	1,1	0,8	1,1	0,8
- varav inventarier	16,8	22,3	16,8	22,3
- varav fordon	5,4	8,8	4,9	8,8
- varav IT-utrustning	12,6	10,7	12,6	10,7
- varav dotterbolag maskiner och inventarier	149,0	161,8		

Not 12 Materiella anläggningstillgångar, fortsättning				
Mark, byggnader och anläggningar (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Ingående anskaffningsvärde	1 234,2	1 323,0	698,9	746,8
Nyanskaffningar	120,2	170,1	78,3	133,1
Investeringsbidrag	-	-	-	-8,4
Försäljningar	-0,3	-	-0,3	-
Utrangeringar	-3,2	-1,6	-0,0	-
Korrigeringar	-28,0	3,3	-30,1	8,3
Utgående anskaffningsvärde	1 323,0	1 494,8	746,8	879,8
Ingående av- och nedskrivningar	-496,4	-529,1	-325,2	-345,9
Årets avskrivningar	-34,3	-37,6	-20,6	-21,9
Försäljningar	-	-	-	-
Utrangeringar	1,9	-1,1	-	-
Korrigeringar	-0,3	-0,2	-0,1	-0,2
Utgående av- och nedskrivningar	-529,1	-568,0	-345,9	-368,0
Summa utgående bokfört värde	793,9	926,8	400,8	511,9
- varav markreserv	0,7	10,3	0,7	10,3
- varav verksamhetsfastigheter	204,0	309,9	204,0	309,9
- varav affärsfastigheter	1,1	1,0	1,1	1,0
- varav publik fastighet	55,9	57,0	55,9	57,0
- varav övriga fastigheter	168,5	133,7	265,5	133,7
- varav dotterbolagens mark, byggnader och anläggningar	363,6	414,9	-	-

Not 12 Materiella anläggningstillgångar, fortsättning				
Pågående investeringar (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Ingående anskaffningsvärde	40,3	106,7	40,3	106,7
Nyanskaffningar	147,9	47,5	140,1	43,2
Aktiveringar	-73,7	-137,4	-73,7	-137,4
Summa utgående bokfört värde	114,5	16,8	106,7	12,5
Pågående investeringar skrivs inte av				
Summa Materiella anläggningstillgångar	1 093,3	1 143,5	542,7	567,0

Genomsnittlig nyttjandeperiod	Kommun 2022	Kommun 2023
Fastighet affärsverksamhet	33 år	27 år
Fastighet annan verksamhet	17 år	39 år
Publika fastigheter	22 år	23 år
Verksamhetsfastighet	32 år	32 år
Bilar/Transportmedel	15 år	12 år
Maskiner	8 år	7 år
Inventarier	5 år	14 år
IT-utrustning	8 år	6 år

Not 13 Finansiella anläggningstillgångar (tkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Aktier och andelar				
Kommuninvest	10 314,0	11 251,2	10 314,0	11 251,2
Kooperativ utveckling Sjuhärad	5,0	5,0	5,0	5,0
Nossan Förvaltningsaktiebolag	-	-	100,0	100,0
Inera	42,5	42,5	42,5	42,5
Summa aktier och andelar	10 361,5	11 298,7	10 461,5	11 398,7
Långfristiga fordringar				
Nossan Förvaltningsaktiebolag	-	-	45 487,0	45 487,0
Herrljunga Folkets Park	100,0	100,0	100,0	100,0
Herrljunga Tennisklubb	1 166,6	1 149,9	1 166,6	1 149,9
Södra Skogsägarna	1 110,7	1 488,6	1 110,7	1 488,6
Andra långfristiga anläggningstillgångar	595,0	295,0	-	-
Summa långfristiga fordringar	2 972,3	3 033,5	47 864,3	48 225,5
Bostadsrätter				
Bostadsrätt	16,2	16,2	16,2	16,2
Summa bostadsrätter	16,2	16,2	16,2	16,2
Grundfondskapital				
Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler	-	-	500,0	500,0
Summa grundfondskapital	-	-	500,0	500,0
Skattefordringar				
Uppskjutna skattefordringar	-	-	-	-
Summa finansiella anläggningstillgångar	13 350,0	14 348,4	58 842,0	60 140,4

Not 14 Bidrag till statlig infrastruktur (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Bidrag statlig infrastruktur Trafikverket cykelvägar*	3,1	3,1	3,1	3,1
Upplösning av bidrag till statlig infrastruktur Trafikv. cykelvägar	-1,3	-1,4	-1,3	-1,4
Summa bidrag till statlig infrastruktur	1,9	1,8	1,9	1,8
*Bidrag till statlig infrastruktur, cykelvägar har en upplösningstid på 25 år.				

Not 15 Förråd/Exploatering (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Exploatering industrimark	1,9	1,9	1,9	1,9
Exploatering bostadsmark	1,0	0,9	1,0	0,9
Varulager	4,4	5,5		
Summa förråd/exploatering	7,2	8,3	2,9	2,8

Not 16 Kortfristiga fordringar (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Kundfordringar	56,0	52,7	5,4	5,6
Momsfordringar	19,6	9,7	19,6	9,7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	63,9	68,4	60,1	65,4
Fordran fastighetsavgift	21,7	23,8	21,7	23,8
Fordran Sparbanksstiftelsen E20	2,8	-	2,8	-
Fordringar hos Migrationsverket	-	-	-	-
Övrigt	6,2	5,8	1,7	0,8
Summa kortfristiga fordringar	170,2	160,3	111,4	105,3

Not 18 Kassa och bank (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Kassa	0,0	0,0	0,0	0,0
Bank	83,6	53,0	83,6	53,0
Summa kassa och bank	83,6	53,0	51,6	53,0

Not 19 Eget kapital (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Ingående eget kapital	263,1	318,3	302,9	349,0
Årets resultat	55,1	23,0	46,2	19,5
Justering medfinansiering E20 2020		-1,6		-1,6
Justering ränteintäkter 2021--2022		0,6		0,6
Justering EK		2,8	-	-
Utgående eget kapital	318,3	343,0	349,0	367,5
Varav				
Resultatutjämningsreserv	44,5	44,5	44,5	44,5
Övrigt eget kapital	273,8	298,6	304,5	323,0

Not 20 Avsättningar (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	9,2	9,0	9,2	9,0
Nyintjänad pension varav:	0,1	0,1	0,1	0,1
Förmånsbestämd ålderspension	-	-	-	-
Särskild avtalspension	0,1	0,1	0,1	0,1
Efterlevandepension	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Årets utbetalningar	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,2	0,7	0,2	0,7
Ändring av försäkringstekniska grunder	-	-	-	-
Övrig post	0,1	0,3	0,1	0,3
Byte av tryggande	-	-	-	-
Förändring av löneskatt	-0,0	0,2	-0,0	0,2
Utgående avsättning till pensioner och löneskatt	9,0	9,9	9,0	9,9
Ingående avsättning för ansvarsförbindelse inkl löneskatt	175,8	169,7	175,8	169,7
Fullfonderingens resultatpåverkan varav:	-4,9	4,8	-4,9	4,8
Ränte- och basbeloppsuppräknig	4,0	11,2	4,0	11,2
Ändring av försäkringstekniska grunder	-	-	-	-
Nyintjänad pension	-0,7	1,3	-0,7	1,3
Årets utbetalningar	-8,3	-9,9	-8,3	-9,9
Övrig post	-0,0	1,3	-0,0	1,3
Byte av tryggande	-	-	-	-
Förändring av löneskatten	-1,2	0,9	-1,2	0,9
Utgående avsättning för ansvarsförbindelse inkl löneskatt	169,7	174,5	169,7	174,5
			-	-
Utgående avsättning till pensioner inkl ansvarsförbindelse och löneskatt	178,6	184,4	178,6	184,4
Övriga avsättningar (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Avsättning Tumberg, sluttäckning	16,3	15,8	16,3	15,8
Bidrag till statlig infrastruktur E20	4,5	5,2	4,5	5,2
Andra avsättningar	0,1	0,1	0,1	-
Uppskjutna skatter	19,2	20,4	-	-
Summa övriga avsättningar	40,1	41,5	20,8	21,1
Summa avsättningar	218,7	225,9	199,5	205,4

Not 21 Långfristiga skulder				
Låneskuld (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Ingående låneskuld	464,0	576,1	50,0	59,8
Upplösning	-	-8,0	-	-
Nya lån	115,6	8,0	10,0	-
Årets amorteringar/omklassificerat till kortfr skuld	-3,5	-3,7	-0,2	-0,4
Delsumma	576,1	572,4	59,8	59,4
Långfristig leasingsskuld	0,6	1,8	0,6	1,8
Anlättningsavgifter	13,3	16,0	-1,3	-0,5
Investeringsbidrag	4,7	12,7	4,7	12,7
Övriga långfristiga skulder	3,4	6,7	-	-
Summa långfristiga skulder	598,1	607,8	63,7	73,4
Kreditgivare (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Kommuninvest	570,4	566,6	59,7	59,4
Leasingföretag	0,6	1,8	0,6	1,8
Summa Långgivare	571,0	568,4	60,3	61,2
Räntebindningstider (inkl derivat)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
0-12 mån	0,21	0,32	0,29	0,84
1 år - 2 år	1,70	1,49	-	1,47
2 år - 3 år	2,53	2,49	-	2,47
3 år - 4 år	3,51	3,56	-	3,47
4 år - 5 år	4,62	4,28	-	4,34
5 år - 6 år	5,52	5,31	-	-
6 år - 7 år	6,37	-	-	-
7 år - 8 år	-	-	-	-
Summa räntebindningstider	1,54	1,75	0,29	2,28
Kapitalbindningstid (inkl derivat)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
0-12 mån	0,35	0,44	0,58	0,84
1 år - 2 år	1,69	1,44	-	1,47
2 år - 3 år	2,45	2,60	-	2,47
3 år - 4 år	3,62	3,51	-	3,47
4 år - 5 år	4,55	4,28	-	4,34
5 år - 6 år	5,52	5,31	-	-
6 år - 7 år	6,37	-	-	-
7 år - 8 år	-	-	-	-
Summa kapitalbindningstid	2,11	2,11	0,58	2,28

Not 22 Kortfristiga skulder (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	3,4	3,4	-	-
Kortfristiga skulder till Migrationsverket	7,7	2,8	7,7	2,8
Övriga kortfristiga skulder	41,7	37,2	2,5	7,0
Testamenten	0,2	0,1	0,2	0,1
Leverantörsskulder	77,0	69,1	54,8	42,1
Personalens källskatt och avgifter	7,3	18,5	7,3	18,3
Semester och övertidsskuld	30,8	28,8	25,1	22,5
Arbetsgivaravgift	19,8	10,4	18,0	10,4
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	30,3	30,8	24,6	25,0
Upplupen särskild löneskatt	2,7	2,5	2,7	2,5
Upplupna pensionskostnader	14,3	13,0	14,3	13,0
Summa kortfristiga skulder	235,0	216,5	157,1	143,7

Not 23 Ansvarsförbindelse				
Borgensförbindelser (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Kommunägda bolag				
Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler	-	-	171,3	163,3
Herrljungabostäder AB	-	-	143,7	148,4
Herrljunga Vatten AB	-	-	46,0	46,0
Nossan Förvaltningsaktiebolag	-	-	149,7	149,6
Delsumma	-	-	510,7	507,3
Föreningar	2,1	1,2	2,1	1,2
Övriga borgensåtaganden	-	-	-	-
Delsumma	2,1	1,2	2,1	1,2
Summa borgensåtaganden	2,1	1,2	512,8	508,5
Pensionsförpliktelser*				
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	-	-	-	-
Pensionsförbindelser förtroendevald	-	-	-	-
Särskild löneskatt på pensionsförpliktelser	-	-	-	-
Summa pensionsförpliktelser	-	-	-	-
*Från 2019 har Herrljunga kommun infört fullfondering av sin pensionsförpliktelse varför det inte här framgår någon förpliktelse.				

Not 24 Uppgifter om koncernbolag (mnkr)				
Namn		Orgnr	Ägd andel i procent	Eget kapital 2023-12
Nossan Förvaltningsaktiebolag moderbolag		556637-5746	100,0	23,8
Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler		864000-0892	100,0	11,8

Not 25 Operationell leasing (mnkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Leasingavgifter förfaller nästa år	2,4	3,3	1,9	2,6
om 2-5 år	1,2	2,5	0,9	1,7
senare än 5 år	-	0,0	-	0,0
Summa	3,6	5,9	2,8	4,3
Finansiell leasing	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Ej uppsägningsbara leasingavtal med avtalstid längre än 3 år				
Maskiner och inventarier	0,5	1,8	0,5	1,8
Leasingavgifter förfaller nästa år	0,0	0,3	0,0	0,3
om 2-5 år	0,5	1,5	0,5	1,5
senare än 5 år	-	-	-	-
Summa	0,5	1,8	0,5	1,8

Not 26 Räkenskapsrevision (tkr)	Koncern 2022	Koncern 2023	Kommun 2022	Kommun 2023
Sakkunnigt biträde	833	657	268	320
Förtroendevalda revisorer	31,9	53,3	11,9	33,3
Summa kostnad för revision	864,9	710,3	177,3	353,3

Herrljunga kommun har i februari 1999, KF § 10, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtal ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Herrljunga kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 380 712 kronor och totala tillgångar till 562 022 704 021 kronor. Herrljunga kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 607 827 066 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 619 059 707 kronor.

Driftredovisning

Belopp i mnkr	Utfall 2023			Budget 2023			Budgetavvikelse 2023		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Budget	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunfullmäktige	-	2,0	2,0	-	1,9	1,9	-	-0,1	-0,1
Kommunstyrelse	-29,8	100,0	70,2	-29,6	98,0	68,5	0,3	-2,0	-1,7
Bildningsnämnd	-51,7	323,8	272,0	-44,3	314,6	270,4	7,5	-9,2	-1,7
Socialnämnd	-57,9	296,9	239,0	-49,8	289,4	239,6	8,1	-7,5	0,5
Internservicenämnd	-106,5	107,4	0,9	-104,3	109,1	4,8	2,2	1,7	3,9
Samhällsbyggnadsnämnd									
Sociala avgifter pensioner	-	-	-	-	-3,1	-3,1	-	-3,1	-3,1
Utvecklingsmedel	-	0,2	0,2	-	-0,0	-0,0	-	-0,2	-0,2
Kapitalkostnadspoten	-	-	-	-	3,5	3,5	-	3,5	3,5
Lönepotten	-	-	-	-	1,7	1,7	-	1,7	1,7
Nettokostnad	-274,9	885,8	610,9	-252,2	867,3	615,1	22,7	-18,5	4,2
Exploatering/markförsäljning	-1,7	-	-1,7	-	-	-	1,7	-	1,7
Semesterlöneskuld och upplupna löner	-	-0,3	-0,3	-	1,5	1,5	-	1,8	1,8
Personalomkostnader	-	26,3	26,3	-	21,4	21,4	-	-4,9	-4,9
Satsningar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Övrigt	-3,6	2,8	-0,8	-	0,0	0,0	3,6	-2,8	0,8
Summa finansverksamheten	-5,3	28,8	23,5	-	22,9	22,9	5,3	-5,9	-0,6
Återför generella bidr	5,6	-	5,6	-	-	-	-5,6	-	-5,6
Återföring kapitalkostnad	-	-35,1	-35,1	-	-39,4	-39,4	-	-4,3	-4,3
Återföring fin post bokförda på vsh	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultat före avskrivningar	-274,5	879,5	605,0	-252,2	850,8	598,6	22,3	-28,7	-6,4
Interna poster	-126,3	126,3	-	-107,3	107,3	-	-	-	-
Avskrivningar	-	30,4	30,4	-	33,2	33,2	-	2,8	2,8
Verksamhetens nettokostnad	-274,5	909,9	635,3	-252,2	884,0	631,7	22,3	-25,9	-3,6

Tabell: Herrljunga kommuns driftredovisning.

Nämnder och styrelser redovisar en positiv nettokostnadsavvikelse på 4,7mnkr. Den totala verksamheten visar en negativ budgetavvikelse på 3,6 mnkr. Nedan redovisas en sammanfattad förklaring kring styrelserna och nämndernas resultat.

Nämnderna

Kommunfullmäktige redovisar ett mindre överskott. Jämfört med föregående år har kostnaderna minskat med 0,8 mnkr vilket är kopplat till valnämnden. Revisionen redovisar ett mindre underskott, det är kostnader för den externa revisionen och sammanträdesarvodet som överskrider budget. Valnämnden redovisar ett lite underskott men har under året haft betydligt lägre kostnader jämfört med föregående år eftersom det inte var valår 2023.

Kommunstyrelseförvaltningen redovisar ett underskott på 1,7 mnkr vilket främst hör ihop med att Samhällsbyggnadsförvaltningen fakturerat Kommunstyrelsen för uppkomna kostnader för framtagning av nya detaljplaner. Andra större avvikelser inom förvaltningen avser IT/Växel/Telefoni som tillsammans redovisar ett överskott på 0,9 mnkr. Orsaken är att Herrljunga får stå för en mindre andel av kostnaderna eftersom Vårgårda kommun växt snabbare. Räddningstjänsten redovisar ett underskott på 0,8 mnkr efter att inte kunnat genomföra sitt besparingsuppdrag på 0,6 mnkr.

Bildningsnämndens budget 2023 uppgår till 270,4 mnkr (inkl. tilläggsanslag) och utfallet för helåret 2023 uppgår till 272,0 mnkr. Utfallet för helåret visar på ett underskott om -1,7 mnkr jämfört med årsbudget, en procentuell avvikelse om 0,6 procent jämfört med årsbudget. Detta beror i huvudsak på att högre kostnader har redovisat för fler antal köpta platser i annan kommun för gymnasiet (interkommunal ersättning), merkostnad för systemförvaltare, merkostnader för implementering av digitala system (Schoolsoft, Tyra och Optiplan), utökat rektorsstöd, och ökade kostnader för skolskjuts inom grundskola och gymnasiet. Detta

underskott redovisas trots att högre intäkter än budgeterat redovisats, som hänförs till fler antal sålda platser inom grundskolan (interkommunal ersättning), fler antal sålda platser för anpassad grundskola (interkommunal ersättning), tillkommande korttidstillsynsplaceringar som givit ersättning samt ökat statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan. Det ökade statsbidraget leder ej till varken överskott/underskott då dessa intäkter använts för åtgärder inom förskoleverksamheten. Utöver detta redovisas mindre personalkostnader än budgeterat på grund av vakanser inom förskolor och grundskola. I redovisat resultat så inkluderas nyttjande av flyktingbuffert om 1,7 mnkr.

Internservice nämnden visar ett stort överskott på, 3,9 mnkr. Fastighet redovisar ett överskott på 2,4 mnkr vilket beror på lägre kostnader för fastighetsunderhåll och reparation. Måltid redovisar ett större överskott på 1,5 mnkr vilket beror på god bemanningsplanering. Verksamheten har arbetat medvetet med att ordinarie personal flyttas till de områden där det saknas personal, detta har bidragit till ett minskat behov av vikarier.

Samhällsbyggnadsnämnden visar ett överskott på 1,3 mnkr. Överskottet kommer från Intäkter vid försäljning av skog och mark samt en vakant tjänst under året. Gata park hade högre kostnader för vinterväghållning efter snörika månader.

Socialnämnden visar ett överskott på 0,54 mnkr. Överskottet beror på resultatföring av 2018 års flyktinggrupp (1,7 mnkr) samt tillkommande statsbidrag för bland annat säkerställandet av en god vård och ett hållbart arbetsliv. Verksamheten även haft vakanta tjänster under året som inneburit minskade personalkostnader. Förvaltningen har under året arbetat med att öka effektiviteten i hemtjänsten för att minska personalkostnaderna samt öka tiden hos brukaren. Förvaltningen har även arbetat med att påbörja hemflytt av externa placeringar LSS vilket har lett till lägre kostnader.

Gemensamma kostnader

Kommunövergripande intäkter och kostnader redovisas under gemensamma kostnader. De kommungemensamma intäkter- och kostnader uppgår år 2023 till 23,2 mnkr. Budget uppgår till 22,9 mnkr och det innebär en negativ budgetavvikelse på 0,2 mnkr. Pensions- och personalomkostnader har en negativ budgetavvikelse på 4,9 mnkr. Den fortsatt höga inflationen har bidragit till högre pensionskostnader. Övriga gemensamma kostnader består av ej hanterade fakturor, 1,7 mnkr och konsultkostnad avseende återsökning av moms 0,5 mnkr.

Semesterlöneskulden har en positiv budgetavvikelse på 1,8 mnkr. Kommunen har konsulterat en tjänst för återsökning av moms, detta resulterade i att kommunen har återsökt och fått ytterligare 1,5 mnkr i momskompensation. Sparbanksstiftelsen har bidragit med 1,6 mnkr till medfinansiering till utbyggnad av E20 och försäljning av exploateringsfastigheter har haft en positiv avvikelse på 1,7 mnkr.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning per projekt (mnkr)	Ursprunglig budget 2023	Ombudgetering 2023	Totalt anslag 2023	Utfall 2023	Avv budg/progn 2023
Markköp	1,5	0,0	1,5	0,0	1,5
Inventarier kommunhus	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2
Kommunövergr förstudiemedel	1,0	-0,5	0,5	0,0	0,5
Förstudie kommunhuset	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1
Förstudie Gäsenegården	0,0	0,4	0,4	0,0	0,4
Reservkraft	3,8	0,0	3,8	0,5	3,3
Nytt ärendesystem och e-arkiv	0,0	0,6	0,6	0,2	0,4
Reinvestering IT	2,4	0,0	2,4	0,4	1,9
Ombyggnation Wifi Bildning	0,0	0,4	0,4	0,0	0,4
Reinv trådlöst nätverk Hlj	0,5	0,0	0,5	0,0	0,5

Reinv trådlöst nätverk gem	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1
Inventarier kulturverksamhet	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0
Biblioteket entré	1,0	0,0	1,0	0,0	1,0
Räddningsmateriel/Inv. RTJ	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3
Insatsledarbil Räddning	0,0	0,8	0,8	0,0	0,8
Idrottsmaterial/redskap	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
Reinvestering löparspår	0,3	0,0	0,3	0,2	0,1
Belysning elljusspår	0,4	0,0	0,4	0,3	0,1
Bryggor badplats	0,4	0,0	0,4	0,5	-0,1
Kommunstyrelse	11,7	2,0	13,8	2,6	11,1
Inventarier BN	1,8	0,0	1,8	1,3	0,5
Lekplatser	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0
Inventarier Horsby	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Inventarier Altorp	0,5	0,5	1,0	0,0	1,0
Varmförråd Kultursk.	0,2	0,0	0,2	0,1	0,1
Bildningsnämnd	2,8	0,5	3,3	1,7	1,6
Inventarier	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0
Infrastruktur IT	0,2	0,0	0,2	0,1	0,1
Nytt verksamhetssystem	0,0	0,9	0,9	0,5	0,5
IT konf.rum IFO	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
Hjälpmedel	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0
Inventarier Hagen	1,9	0,7	2,6	1,4	1,2
Inventarier dagträff/hemtjänst	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3
Läkemedel- och värdeskåp SÄBO	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0
Läkem värdeskåp HSV	0,0	0,2	0,2	0,0	0,1
Inv mm gruppb. LSS	0,4	0,0	0,4	0,0	0,4
Inv mm korttidsvist LSS	0,8	0,0	0,8	0,0	0,8
Ombyggnad Hemgården	0,0	0,8	0,8	0,3	0,5
Socialnämnd	4,2	2,7	6,9	3,1	3,8
Förstudie Gäsenegården	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reservkraft	0,0	0,0	0,0	0,3	-0,3
Förstudie Hagen demenscentra	0,0	-1,3	-1,3	0,0	-1,3
Ombyggnad Hemgården	0,0	0,0	0,0	0,5	-0,5
Maskiner fastighetsskötsel	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2
Ombyggnad Mörlanda skola/fsk	0,0	0,1	0,1	1,6	-1,5
Utrustning kök (fastighet)	0,5	0,0	0,5	0,6	-0,1
Säkerhetshöjande åtgärder	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0
Renovering Hemgården	0,5	0,2	0,7	0,0	0,7
Energibesparande åtgärder	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1
Verksamhetsanpassning	1,0	0,0	1,0	0,5	0,5
Tillgänglighetsanpassning	0,5	0,0	0,5	0,3	0,2
Reinvesteringar	9,0	0,0	9,0	0,0	9,0
Renovering klassrum, Horsby	0,0	0,0	0,0	0,7	-0,7
Tak Musikskolan	0,0	0,0	0,0	1,7	-1,7
Fönster/Fasad Od skola	0,0	0,2	0,2	0,4	-0,3

Hissbyte Altorpskolan	0,0	0,0	0,0	0,3	-0,3
Fläktaggregat Mörlanda Fsk	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1
Fläktaggregat Gäsenegården	0,0	0,0	0,0	0,2	-0,2
Utemiljö o lekutrustn	0,0	0,0	0,0	1,0	-1,0
Omb + målning kök C1 Hemgård	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1
Fönster Mörlandaskolan	0,0	0,0	0,0	0,4	-0,4
Golvbyte Altorpsskolans kök	0,0	0,0	0,0	0,8	-0,8
Fönster/Fasad Eggvena	0,0	0,0	0,0	0,3	-0,3
Fönster/Fasad Musiksskola	0,0	0,8	0,8	0,9	-0,1
Tak/Fasad Eriksberg	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1
Brandskydd Hemgården	0,0	4,0	4,0	0,0	4,0
Fläktaggregat Molla	0,0	0,0	0,0	0,3	-0,3
Förstudie renovering Simhall	0,0	0,5	0,5	0,7	-0,2
Renov omkl+dusch Altorpshall	0,0	0,0	0,0	1,5	-1,5
Inventarier Måltid	0,4	0,0	0,4	0,3	0,0
Städ och tvättmaskiner lokalv	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0
Ombyggnad Altorp	15,0	5,8	20,8	1,3	19,6
Hagen ombyggn + nybyggn	50,0	-2,6	47,4	16,0	31,4
Hagen etapp 2 ombyggnad	0,0	0,0	0,0	1,0	-1,0
Simhallen renovering	5,0	0,0	5,0	0,0	5,0
Internservicenämnd	83,4	7,8	91,1	33,4	57,7
Asfalt/reinv gata & GC-väg	3,0	1,3	4,3	3,2	1,1
Upprustn allmänna lekplatser	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0
Upprustn parkering kyrkan + GC	0,0	0,0	0,0	-0,7	0,7
Juldekoration	0,5	0,0	0,5	0,4	0,1
Räddningsmateriel/Inv. RTJ	0,3	-0,3	0,0	0,0	0,0
Insatsledarbil Räddning	0,8	-0,8	0,0	0,0	0,0
Exploatering	1,0	0,0	1,0	0,2	0,8
Expl Skoghälla/skogsg	10,0	0,0	10,0	0,0	10,0
Samhällsbyggnadsnämnd	15,8	0,3	16,0	3,3	12,7
Summa investeringar	117,8	13,3	131,1	44,1	87,0

Tabell Herrljunga kommuns investeringsredovisning.

Herrljunga kommuns investeringsbudget inklusive ombudgeteringar uppgår till 131,1 mnkr. Årets investeringsutgifter uppgår till 44,1 mnkr och ger en budgetavvikelse på 87 mnkr.

Av Kommunstyrelsens totala budget på 13,8 mnkr har investeringar på 2,6 mnkr genomförts. De största avvikelserna beror på att några markköp, inköp av reservkraft och reinvesteringar på IT inte genomförts enligt plan.

Internservicenämnd visar en budgetavvikelse på 57 mnkr. Ombyggnation av Altorp skola har projekterats under hösten och ombyggnation startar först under år 2024. Etapp två om- och tillbyggnad av Hagens demenscentra, har startat upp under hösten och kommer att pågå under 2024. Budget för reinvesteringar och exploatering har inte utnyttjats under år 2023.

Hagen demenscentra upphandlades under hösten 2021 och byggnation startades januari 2022. Hösten 2021 inleddes förberedande åtgärder inför tillbyggnaden där omläggning av dag-och spillvattenledningar erfordrades och en pumpstation installerades på tomten. Under 2023 har ett reservkraftverk köpts in, detta ingick inte i projektplanen och kostnader för detta kraftverk uppgick till 2,0 mnkr. Projektet är i produktion med

första etappen av två, vilket innebär tillbyggnaden av 38 boendelägenheter med tillhörande ytor för personal så som kontor och samvaro.

Fleråriga investeringsprojekt där total investering och utfall till och med 2023 redovisas nedan.

INVESTERINGAR > 3 mnkr	Total investeringsbudget	Totalt utfall tom 2023--12	Kvar av budget
Ombyggnad Mörlanda skola/fsk	20 000	21 473	-1 473
Ombyggnad Altorp	43 000	1 766	41 234
Hagen ny och- ombyggnation etapp 1*	122 000	92 367	29 633
Exploatering Skoghälla/Skogsg	10 000	0	10 000
Summa	195 000	115 606	79 394

Tabell: Herrljunga kommuns fleråriga investeringsprojekt över 3 mnkr

*Ett bidrag från Boverket på 7,5 mnkr ingår i Hagen ny-ombyggnations utfall

Övrigt

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgång

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelse

Förpliktelser i form av borgensåtaganden, ställda panter och dylikt.

Avskrivning

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångarnas värde som ska spegla värdeminskningen.

Avsättningar

Förpliktelse som är säkra eller högst sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp och infriandetidpunkt.

Balanskrav

Lagstadgat krav om att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen. Här framgår vilka tillgångar och skulder kommunen hade vid bokslutstillfället.

Driftredovisning

Redovisar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året ställt mot budget.

Eget kapital

Kommunens samlade överskott och underskott

Exploateringsverksamhet

Åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder eller industrier.

Kapitalkostnader

Periodiserad investeringsutgift. Består dels av avskrivning, dels av ränta på bundet kapital. Är en intern post.

Kassaflödesanalys

Visar hur medel har tillförts och använts för löpande verksamhet, investeringar samt finansiering och därmed likviditetsförändringen.

Kassalikviditet

Är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. Vid 100 procent täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel, kortfristiga fordringar och kortfristiga placeringar

Kommunbidrag

Tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Komponentavskrivning

Avskrivningsmetod som används när skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande delar är väsentlig. Respektive komponent skrivs av separat.

Likviditet

Kassa- och bankmedel som utgör kommunens betalningsredskap på kort sikt.

Långfristiga fordringar och skulder

Skulder och fordringar som har förfallodag senare än ett år efter balansdagen.

MSB – Myndighet för samhällsskydd och beredskap

MSB är en statlig myndighet och har ansvar för att stödja samhällets beredskap för olyckor, kriser och civilt försvar.

Omsättningstillgång

Tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

RKR

RKR är ett oberoende ideellt organ som bildades 1997 av staten, Svenska Kommunförbundet och Landstingsförbundet. Utgångspunkten för RKR:s arbete är lag (2018:597) om kommunal bokföring redovisning.

Självfinansieringsgrad

Visar hur stor andel av nettoinvesteringarna som finansierats med egna medel.

Självfinansieringsgraden

Självfinansieringsgraden visar hur stor andel av nettoinvesteringarna som finansierats med egna medel.

Skuldsättningsgrad

Visar hur stor andel av kommunens tillgångar som är finansierade av främmande kapital. Motsatsen till soliditet.

Soliditet

Eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto starkare finansiellt handlingsutrymme.

Övriga begreppsförklaringar

I alla tabeller med siffror anges värden med tal. Finns det inget värde för perioden anges: "-".

Värden i tusen kronor är förkortade som tkr och värden i miljoner kronor som mnkr.

Förkortningar:

- KF = Kommunfullmäktige
- KS = Kommunstyrelsen
- BN = Bildningsnämnden
- SB= Samhällsbyggnadsnämnd
- IN = Internservicenämnd

Revisionsberättelse